

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

Часопис для Української Родини, виходить що п'ятницю.

ЧИСЛО 79—РІК XXIV.

ВІННІПЕГ, МАН., П'ЯТНИЦЯ, 12. КВІТНЯ, 1929.

APRIL 12, 1929. VOL. XXIV. No. 79.

ЦЕНТРАЛІСТИЧНИЙ УРЯД ДЛЯ ІНДІЇ

Нью Делі, Індія, 5. квітня. — Бритійська комісія для з'ясування методів поліпшення управління в Індії, якої головою є Симон, схилиється до тої думки, що найвідповіднішою формою управління Індією мусить бути централізована влада, а не федералістична.

ПРОТИ ВИЗНАННЯ СОВІТІВ

Маттю Волл, заступник президента Американської Федерації Праці, вніс до секретарейства меморандум, в якому заявляється проти визнання Совітів з боку Америки. Він каже, що совіти відносяться ворожо до американських установ і не є народним правительством, а тільки міжнародною збираниною.

ЧЛЕН РАДЯНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ВБИВ ДВОХ ПОЛЬСЬКИХ ПОЛІЦАЙ

Варшава, 5. квітня. — Зі стації Барановичі повідомляють, що арештований там польською поліцією член радянського торговельного представництва у Варшаві, Апанасевич, смертельно поранив двох поліцаїв, а потім і самого себе. Поліція каже, що він був арештований, як чужинець, який не мав відповідного дозволу на перебування в Польщі.

Апанасевич їхав з Варшави до Москви, але в дорозі недалеко стації Барановичі зійшов на маленькій стації з потягу, щоб відвідати свою родину, яка тут недалеко живе. Поліція негайно його арештувала й цілу ніч тримала на поліційному постерункові, все телефонуючи кудись за інструкціями. Над ранком все це так поденервувало Апанасевича, що він вихопив револьвер і в нервовому ефекті почав стріляти в поліцаїв.

Смертельно поранивши кількох кудяків двох поліцаїв, Апанасевич стрілив у себе. Його перевезено до віленського шпиталю. З Варшави виїхав радянський консуль та пред-

ставники польської влади, щоб перевести на місці слідство. І сталося, через три дні знайшли Його в церкві, сидячого серед учителів, і слухаючого їх і питаючого. Дивувалися ж усі хто слухав Його, розумом і відповідями Його. . . . "Дитино, що се зробив еси з нами? Ось батько твій і я болючи, шукаємо тебе" І рече він до них: "Шож, що шукали мене? Хіба ж не знали, що в тому, що є Отця мого, треба бути мені?"

(Луки 2: 46-49).

ставники польської влади, щоб перевести на місці слідство.

КОРИСТАЮТЬ З НАГОДИ

Відень, 5. квітня. — Перший раз по революції австрійські фашисти виступили з отвертими заявами, що вони вимагають встановлення фашистської диктатури в Австрії. В комунікаті головної квартири фашистів говориться, що вони будуть боротися всіми засобами проти спроби утворити коаліційний кабінет з представників партії соціал-демократів і християнських соціалістів.

Фашисти старалися доказати, що взагалі парламентарна система зовсім скомпромітована і що в Австрії наступили часи, коли державну керму мусить взяти у свої руки "сильна людина."

ТАЄМНИЧИЙ ЛІТАК

Лондон, 5. квітня. — У великій таємниці побудовано в Англії ретичезний літак, який має побити всі світові рекорди, як на час непереривного лету, так і лету на віддалі. Секрет конструкції нового літа-

старинно охороняється.

Цей літак буде тепер літати навколо Англії, щоб здобути часовий рекорд. Думають, що він буде літати без перерви три доби. Щоб досягнути рекорду у леті на віддалі, він полетить з Англії на південь Африки і вернеться назад до Англії, не спиняючись. Це буде дорого довга на 6 тисяч миль.

АМАНУЛЛА

З Кабула, столиці Афганістану, сповіщають, що Аманулла знову появився на овиді і наступає на Кабул з 30,000 армією.

АЖ РУКА СПУХЛА ВІД ВИТАННЯ

Вашингтон, 5. квітня. — Президент Гувер віднісся до сенаторів і послів з просьбою, щоб були більш уважливими, коли дають ріжним людям поручення на побачення з президентом. Бо витався в однім дні аж з 1,757 людьми, це вже рішучо забагато. Один тільки ньюйорський сенатор Колленд вислав Гуверови в однім дні 88 прогульковців.

Гувер хоче обмежити привітання до одного дня в тиждні. Тепер має обв'язану запухлу руку й ледви може підписатися.

ДНІПРЕЛЬСТАН ЦЕГО РОКУ ПЕРЕХОДИТЬ ДО ОСНОВНИХ РОБІТ

Всі підготовні роботи на Дніпрельстані закінчено і тепер будівництво переходить до основних робіт, зв'язаних з бетонним муруванням для гробів і будівництвом фундаменту гидростанції.

Правління Дніпрельстану уже замовило мости для Дніпрельстану: один одноакровий міст, через Старий Дніпро, замовлено за границею у чехословацьких заводах, а другий міст, через Новий Дніпро, замовлено у Південсталь. Нові мости виготовляється з висококоротної і нержавіючої сталі. Таких мостів нема не тільки в СРСР, але вони є новиною і для Західної Європи. Металь для мосту, що його виготовляти ме Південсталь, ввозиться з закордону.

Закінчено майже всі роботи для впорядкування робітничого житла водогоном та каналізацією. До весни засадять понад 30,000 дерев і 100,000 кущів для організації парків, дитячих майданчиків, то-що.

РЕПАРАЦІЙНІ ПЕРЕГОВОРИ

Париж, 29. березня. — Всі пропозиції репараційних сплат які робляться зі сторони делегатів бувшої антанти, Німці відкидають. Нарешті голова комісії, Американець Йонг, стра тив свою звичайну рівновагу і заявив Німцям, щоб вони на-решті зробили відповідне пред-ложення, бо инакше їм доведеться в біжучому році платити всю суму річних сплат, які установлені пляном Доса.

Так само Йонг підкреслює, що бувші держави рішуче стоять на тому, що Німеччина мусить виплатити їм таку суму репарацій, що поконе їх воєнні борги Америці та відшкодує те, що зруйноване війною.

В ЧЕРНІВЦЯХ НА ПЕРЕВОЗИ

На тому місці, де тепер Чернівці, давно був великий ліс, а лісом вела дуже лихе дорога з Серета до Прута до перевозу. Пізно в осені 1408 року полював у цьому лісі пан Чеч на борсуки. Його люде викурювали борсука з ями, а він і черновецький митник стояли з гострими списами при норі, щоб звіря пробити, скоро тільки покажеться. Коли вони так чекали на звіря і дивувалися чому так довго не вилазить, зачули на дорозі в лісі гомін такий, як од великої череди: там і вівці мекали, і воли ревіли, і свині квичали:

— Це що таке? — спитав пан Чеч митника.

— Певно львівські купці, — відповів цей. — Мушу йти до них.

— Чекайте, піду і я з вами.

Але тільки він це сказав, як з нори вискочив, тяжко сапаючи борсук і трохи не звалив його з ніг. Митник скочив як ошпарений і з розмахом зостроїв спис у черво борсука. З тим списом і побіг ранений звір у ліс, а за ним люде. Пан Чеч митник не мігли туди, тільки пішли на дорогу.

— Чи ті купці мають камху і тебенку? (Камха — дорога шовкова матерія на фелони і одержу, а тебенка — шкіра до оббивання сидла) — спитав Чеч митника.

— Звичайно мають, — відповів митник тай усміхнувся якось дивно.

Обидва вийшли на дорогу і побачили цілу валку.

— Ов, тай велика ж череда — дивувався Чеч.

— Це таки львівські купці, — сказав митник, — придивіться добре. — Оці три чорні Вірмени, що їдуть за чередою на першому возі, це брати Ханиси, а на другому возі Мичко Куликівський і Рус Нікіюс. Я їх знаю; ще після першої Пречистої їхали зі Львова. Довго забавилися!

Купці над'їхали блище, пізнали митника і зізліз з возів. Привіталися з ним і запізналися з Чечем. Вони чували про нього; це був багатий пан. Чечів замок (тепер люде кожуть Цецин) стояв недалеко від Чернівців на високій горі — з нього у погідний день було видко Чорногору. Отже брати Ханиси почали з цим паном розмову про його родину на Україні, де Чечів було багато; а Куликівський і Рус Нікіюс пристали до митника і пішли за ним на перевіз ніби за ділом.

— Чого він тут шукає, — питав Куликівський митника, а мав на думці Чеча.

— Та от, — каже митник, — ми полювали на борсука, а ви над'їхали. Тепер він вас не відчепиться і мусите йому дати камхи і тебенки.

— Як заплатити добре, то дамо.

— Е, він без грошей схоче. Хіба ви не чували про нього? А може вас напастувати, бо має з Сучави наказ доглядати перевозу. Тільки, що не все доглядає, бо не хочеться йому.

— Славний у вас пан, — відповів на те з глумом Куликівський, що здавна знав митника і нераз дав йому заробити на перевозі, отже тепер не вважав на свої слова. — Але цим разом він таки нічого не зискає.

Тим часом череда худоби стрималася над Прутом коло поромів і почала пити воду. Вози з товаром стали на зарринку. Митник з Куликівським і Русом пішли числити, скільки є всеї худоби, щоб знати яке мито належить. А Чеч причепився до возів і випитував Ханисів, що везуть. Ті казали, що везуть у возах шовк, камхи, тебенки, ладац, перець, грецький квас, шкіру і бавовну з Бесарабів, також сушену рибу на піст — тай ще всякі дрібниці.

— А куніць, воску і топленого срібла не везете?

— Воску трохи маємо, а куніць і срібла не везем, — відповів один з Ханисів, що був львівським писарем. — Віск ми вже заповідали митникові в Сереті.

— Ну, а що, як би я так казав трохи перетрясти ваші вози? — спитався Чеч лукаво.

Купці видимо зрушилися, але пан Чеч говорив далі спокійно: —

— Я, — каже, знаю, що вам не вільно вивозити ліпших коней з краю, як таких, що найбільше варті три гривні сріблі, а у вас бачу коней таких, що я сам дам вам по чотири гривні.

Писар Ханис відповів на це:

— Коли хочете купити собі в нас коней, продамо вам про три гривні без зарібку, але щоб вози трясти і перекидати, на те, вибачайте, ми не згодимося. Не маємо часу все на-ново складати. Мусите нам вірити на слово. В нас на те є письмо від самого воєводи Олександра, що возів трясти не вільно.

— Покажіть це письмо! — сказав Чеч немало здивований.

Писар Ханис відчинив одну скриню на возі і витяг звідти записану шкіру з причепленою великою восковою печаткою.

Чеч оглянув докладно цю печатку і сказав:

— Читайте, бо я неписьменний.

Писар почав читати:

“Милостю Божею ми, Алксандр, воєвода і господар землі молдовської, чиним знаменито із сим нашим листом усім, хто нань узрит ілі его услишит, аже есми доконали з радцями і с мистьчани илвовского міста і с усім посполством їх й учили есми с ними, штоби ходили у нашой землі іс своїми торговлями. А мита есми їм так поставили і улегчили, штоби давали у нашой землі мито так:

Чеч спинив писаря і сказав:

— Не читайте всього, тільки те, що про Чернівці.

— Добре! От маєте і слова про Чернівці:

“А у Черновци от німецкого воза мито чотире гроші, а от ормінского воза мито шесть гроші, от скота один грош, от десяти свиній один грош, от десяти овец один грош, і от коні, а от кобили по два гроші. А на перевози і от німецких воз цілих і от орменских по чотире гроші; то мито черновское. А у Черновци вози не трясти, але купець дасть свою віру, аже не имаєт заповіданий товар на свой воз: куніць, серебро, воск і коні добріи земсти.”

Бачите, возів не можна трясти, — повторив ще раз Ханис.

— Коли ви дістали це письмо? — спитав Чеч.

— А от маєте, тут стоїть написано: У Сочаві, у літо шестисотисичное девять сот і шестнадесятое літо, октября 8. (Давно рахували літа буцім то від сотворення світа, а наш теперішній рахунок був це рік 1408.) Не більше як три тижні тому.

Пан Чеч тепер замовк і замислився. Купці гадали вже, що відчепиться, але він знов почав:

— Я маю лисячі шкіри на продаж. І куніць маю кількнайцять. Купите?

— Купимо! — відповіли Ханиси.

— Ви заночуєте тут до завтра, — правда?

— Заночуємо, розуміється.

Пан Чеч урвав розмову з купцями і пішов туди, де числили худобу.

— Нема ради, — замітив один з Ханисів по його відході

ЛІНІЙНІ ПАРІВЦІ ЛОЙДА ОБСЛУГОВУЮТЬ МІЖ МОНТРЕАЛЕМ І БРЕМЕНОМ

Дайте нам заридити перевіз ваших приятелів і кривих з України до Канади.

До Бремену

Картя \$145.00

Триста кілець 115.50

З Бремену

Картя \$145.00

Триста кілець 103.50

*регулярні відпливи.

За дальніми інформаціями з'являється до агентів, або до

North German Lloyd

Montreal, Que., 1178 Phillips Place

Winnipeg, Man. 654 Main Street

Regina, Sask., 1724—11 Avenue

Edmonton, Alta., 10235—101 Street

Toronto, Ont., 24 King Street, West

до братів, — треба буде завтра добре йому заплатити за шкуру і буде спокій. Не добре зачіпатися з ним. Іншим разом готов післати своїх людей в ліс, і ті нас обрабують на дорозі.

Брати згодилися з ним, що треба дати Чечеві відчипне. А Чеч був уже коло худоби, що зводила такий галас, як на торговиці.

Короткий осінній день хилився вже до заходу. Люде, що побігли були за борсуком, наднесли звіря уже неживого над Прут. Чеч подивився, казав занести його до замку, сів на коня і поїхав до дому.

Тоді митник запросив купців до своєї хати на ніч. Ця хата стояла недалеко від ріки під горбами і була зроблена з букових брусів, оббитих мохом, і покрита трошею. Вікон у ній не було, тільки одна болоня з міхура у стіні, а двері були такі малі, що треба було схилитися, щоб увійти в хату. Крім цієї хати було тут ще кілька землянок, що виставали із землі, як могили, і були порослі травою. Тут жили митникові помішники. Оце і були давні Чернівці. Ще по тім боці переходу над Прутом було скільки хатин, таких же бідних — і там також жили люде, бо з дверей хат і вікон виходив тепер дим з ватер, розложених на долівці по середині хати. Жили ті люде з випасу худоби, полювали, ловили рибу в Пруті, дещо заробляли від купців. — і так минав їх вік серед диких лісів.

Гей! коли б то ті люде могли встати з могили і подивитися, які тепер Чернівці, по п'ять сот роках! Вони гадали б, що це казка, а не правда, що їх хтось зачарував, тай показує невидані дива. Але люде не встануть; минулися без сліду і згадки. Тільки те письмо від молдавського господаря, що читав писарь Ханис танові Чечеві, лишилося. Воно не є вигадане, а правдиве, і його дочкували вже кілька разів у книжках. У тому письмі перший раз названі Чернівці над Прутом, як таке місце, де був перевіз через ріку і де брали мито від товару. П'ятьсот років минуло від того часу, яке це письмо було написано; отже року 1908-го Чернівці святкували велике свято, що прожили вже пів тисячки літ.

Але для нас не тільки те цікаве, які давні Чернівці. Для нас цікава ще більше та грамота, те письмо Олександра. Погадати собі: п'ятьсот літ — це вже цілі моря води уплило за той час Прутом, а от коли взяти це письмо в руки, то і простий чоловік зрозуміє його тепер, по п'ятьсот роках! І ціле це письмо таке зрозуміле, а воно не мале, воно довге і описує докладно, яке мито і в яких молдавських містах і за який товар брати. Писав його, здається, не Українець, бо він часом каже: от гривну, а не от гривни; но свой воз, замість: на своїм возі; імуть купити, імуть дати — замість: куплять, дадуть; але зрештою цей писар писав так, що це письмо ми можемо брати за наше, тай міркувати з нього, що в Сучаві говорив писарь воеводи тому п'ять сот років по українськи. Він писав цілком так, як ми тепер говоримо, наприклад: собі, усіх, ільвовский, у нашої землі, серебро варити, короля, купець, перець, овець, Михайло, во Львові, улегчили, мішане, печять (так м'яко вимовляють на Буковині ще й тепер такі слова), шовк, сесе, торгувати, радцями, торговлями — і багато такого іншого, по чім ми кажемо, що це письмо дуже з'українене. Тому п'ятьсот років мало хто так писав. І де то так писали по нашому, по українськи? В Сучаві! Хто б то гадав?! У тій самій Сучаві, що її всі інші народи Буковини мають тепер за своє місто, тільки не ми. Коли там нашу мову поважали і знали, а тепер і розмовитися трудно по нашому — відчужилося цілком місто від нас.

Ну, а Чернівці? Грамота, що на її підставі святкувало це місто своє свято, наша; мову в цій грамоті мусіли люде розуміти в Чернівцях на перевозі тому п'ятьсот років; а тепер у тім місті горою інша мова, не наша, а ми як би у комірні.

Осип Маковей.

ЧИТАЙТЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ВИДАННЯ
"КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА"

3. Бичинський.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖІ

(Докінченне Листа Дванадцятого)

Тут належить ще одну річ згадати.

Вже від найдавніших часів було прийнятим звичаєм у Львові, що львівські церковні влади запрошували уряд і військо до участі в йорданським торжестві. Однак від коли повстала польська влада, влади церковні ні уряду ані війська на це торжество не запрошували. Цього ж року під впливом десятилітніх роковин здобуття Львова від Українців, польські влади вирішили відсвяткувати урядовий, "паньство" Йордан. Віднесли ся отсе до горстки москвофілів і до польської суспільности, що би взяла участь в їхнім Йордані. На місце празника визначили площу Маріяцьку, спровадили військо, військову банду, спровадили воеводу, всіх найвищих урядовців і думали, що стягнуть і загал української публіки або якої небудь публіки, котрою опісля похваляться як львівськими "Русінами." Та не так склалося, бо опріч воеводи і урядовців, опріч двох чи трьох капелянів, банди військової і урядово висланого відділу війська, участь взяли ще Жидики з площі Глуховського і громадка львівських босяків. Українці святкували Йордан на Ринку, а з урядового Йордану вийшов великий пшик.

На кінці зазначу, що саме тепер у Львові, в Галичині і Польщі панують страшні морози. Вчора у Львові відморозило якусь часть тіла около два тисячі людей. У Львові страшенний брак вугля. Терпінне біднішої народности не до описання. Я знаю канадійські морози, коли температура доходила до 35 степенів нище зера, однак студінь не далася мені в знаки там так, як тут. Тутешні морози до 22 степені нище зера, але більше докучливі, ніж найбільші морози в Канаді. Канадійські морози сухі, а тутешні вогкі, дуже легко можна відморозити якусь частину тіла.

Більше другим разом.—Б.

НА ЧУЖИНУ

Далеко Харків... Сховався Київ
В туманах сивих...
Невже назавжди я вас покинув,
Невже Вкраїна лиш буде снитись?

Поля осіннім дощем политі,
Мовчать, не дзвонять...
Убори гаю розвіяв вітер, —
Після пожежі село і поле.

А кінь залізний все далі, далі
Несе байдужо в чужу чужину...
У серця сили прощатись мало, —
Як важко друзів і край покинуть!

Журюсь, як верби сумні, похилі...
Прощайте, рідні поля і села!
Вас не забути десь на чужині,
Хоч би, як ранок, ясний, веселий...

Далеко Харків... Сховався Київ
В туманах сивих...
Невже назавжди я вас покинув,
Невже Вкраїна лиш буде снитись?

1928. Потяг Київ-Москва.

Ів. Кмета-Ефимович.

ПЕРША ПОЛІЦЯНКА В ЛОЗАННІ

Управа міста Лозанни вперве іменувала жінку агенткою поліції. Вона є головно призначена до відділу опіки над дітьми й поборювання проститутції

В суді.

Суддя: Ваша провина доказана. П'ять свідків зізнали, що бачили як ви крали пшеницю.

Обжалований: Але ж прошу пана судді, я поставлю десять свідків, котрі нічого не бачили.

CANADIAN RANOK

Published Every Friday

at Manitoba College, Vaughan and Ellice, Winnipeg, Man.
by the United Church of Canada.

Telephone 22 565.

Subscription per year:—

in Canada and Foreign Countries \$1.00

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Часопис для Української Родичи, виходить що п'ятниці.

Передплата на рік:—

В Канаді і за границею \$1.00

Редакція за оголошення на відповідає. Рукописей не звертаєсь
Адреса:—

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

ПРИЧИНИ НАШОЇ СЛАБОСТІ І ВИХІД З НЕЇ

У різних часах різні люде з різного становища старалися подати причини слабости певної людини, громадянства або нації. Все залежало і залежить хто та людина є, з якого переконання і серед яких обставин ці причини вона подає. Приміром лікар часто-густо може подати за причину нашої тілесної і духовної слабости те, що ми не дбаємо про чистоту тіла нашого, — не жиемо після лікарсько-гігієнічних приписів і пр. Лікар-дентист може закладати теорію, що причиною нашої слабости є те, що ми занедбуємо наші зуби, не дбаємо про їх чистоту. Бо від здорових зубів здоровий жолудок, а від здорового жолудка здорове тіло, ум, здорове думання і все що окружає людину, чи загал. Знова соціолог — дослідник громадянства — з додатком соціалістичної закраски, напевно буде твердити, що причиною нашої слабости як взагалі цілої сучасної нужди, є безперечно велика нерівність, де по одному боці бачимо велику нерівність, накопичення великих маєтків, по другому ж боці велику нужду, мільони бездомних, бідних, що жиють з дня на день...

Треба признати, що лікар, дентист і соціолог мають багато рації, але далеко від цілої правди. В додатку матеріалістичний комуніст може взяти за причину нашої слабости "перегини" буржуазію, капіталізм і всяку релігію як опіум, а за одиникий вихід зі сеї біди — слабости є комуністичний лад.

Знова хто ходить на католицькі місії, слухає казання католицьких ксьондзів, читає ультра-католицьку пресу, цей довідується, що причиною нашої слабости є те, що ми не є добрими католиками, не підчиняємося католицькій церкві, не молимося до святих, Марії то що. Ті самі люде і та сама преса, коли постав український євангельський рух, то проповідували з амвон і писали в газетах, що причина нашої слабости між иншим є сучасний релігійний роздор, цеб то наш євангельський рух. Другими словами у них протестантизм є причиною нашого занепаду і нидіння. А іменно тому, що протестантизм серед нашого народу виводить свій початок від чужинців, десь там з Америки, Німеччини і як такий він пристосований до громадсько-релігійного життя тих народів. Між нами і тими народами є велика різниця, — кажуть противники євангелізму. — Інтереси німецького чи американського народу не мають нічого спільного з інтересами народу українського. Вони инакше думають, инакше живуть, і до иншого стремлять. Життя і умовини протестантських народів зовсім відмінні від наших, тим чином і їхня віра не піде поруч з народніми інтересами Українців, а противно, причиниться до розбиття одноцільного українського фронту, і буде дальшою причиною нашої слабости.

У відповідь на наші закиди треба сказати, що євангелізм не походить як раз з Німеччини від Мартіна Лютера. Євангелізм є так старий як саме християнство. Лютер увів в життя це, що другі реформатори перед ним розпочали. Безпосередньо Лютер перебрав ідею євангелізму від Івана Гуса. Найбільший

геній нашого народу, Тарас Шевченко, молився, щоби усі Славяни пішли слідами Івана Гуса — щоби були еретиками-євангеліками і добрими братами. Дальше, протестантизм серед нашого народу не є новістю, — в історії читаємо про його існування вже в п'ятнадцятім і в шіснадцятім столітті.

Але припустім, що євангелізм дістався до нас від чужих, нам далеких народів. То чи тим вже треба вносити, що нам не треба його приймати, або може він буде для нас шкідливим? На таке, то й ціле християнство є для нас шкідливе, бо воно не повстало десь у нас в Києві, а в жидівській країні, в Палестині. І напевно інтереси жидівського народу зівсім инші від нашого народу. Основателі християнства, в першу чергу Христос і апостоли, були Жиди, любили свій нарід і були жидівськими патріотами. Як це твердять Євангелії про самого Христа, що Він прийшов у першу чергу до своїх, до Жидів — і свої не прийняли Його." Всі ті, що сильно обороняють "нашу" прадідівську віру, хай скажуть нам, які були і є спільні інтереси з Римом чи Візантією а Українцями? В інтересі Риму є мати сильну, велику, ультра католицьку державу, а не бавитися з якимись там півкатоликами — уніятами — Українцями.

Що ліпше — однак католицька віра, чи багато сект?

Кажуть прихильники нашої прадідівської віри, що коли буде лише одна католицька церква, то у нас буде все добре. Коли ж у нас буде багато релігійних відламків, то це приведе нас до упадку і національної слабости. Ми би хотіли, щоби хтось із сих оборонців такої ідеї подав нам хоч один факт, подав хоч одно село, місто чи державу, де би протестантизм був причиною слабости. Навпаки, ми маємо докази, котрі говорять щось противного. В Америці, в місті Ньюарку Н. Дж., Українці поділені на чотири відрубні релігійні табори — автокефалістів, греко-католиків, євангеліків і баптистів, та на мно- го політичних партій. Одначе під оглядом культурним і національним там Українці стоять чи не найвище. На добродійні цілі в Старім Краю пропорціонально вони дають чи не найбільше. Провідники різних партій і духовні згаданих церков часто належали до спільних українських комітетів. Кожен має релігію для себе і своєї громади а загальну справу трактують разом, як свідомі, культурні люде двадцятого століття повинні робити і поступати. А в самих Злучених Державах Північної Америки тепер знаходиться по кілька сот різних деномінацій, вірувань і почитань. Пропорціонально католиків там мало. Одначе Америка нині під многими зглядами є найсильнішою державою в світі. Ніхто нині не може сказати, що через релігійний поділ Америки як нація є слаба.

Зараз на полудне від Злучених Держав знаходиться країна, що називається Мексико. Там до недавна католицизм був найсильнішою церквою. Була це одинока державна всесильна церква, котрої попи мали необмежену власть і вплив на громадсько-релігійне життя тамошнього темного, забобонного народу. Там церква і держава були одно, одначе помимо цієї єдності край котився до занепаду: деморалізація, забобон, темнота, щораз то сильніше вкоріювалися в громадське і релігійне життя. Одинокий був ратунок для цієї країни, відлучити церкву від держави, признати другі релігії на рівно з католицькою і дати можливість їм розвиватися, при тім обмежуючи привілеї католицького духовенства. Тепер мексиканський нарід поволи починає визволятися з під духовного ярма і поступає, хоч поволи, поступенно вперед.

Чому ж то воно так, що релігійний поділ чи роздор як ми це зовемо, це, чого ми найбільше боялися і ще боїмося, є як раз підйомом і виходом сили та середником до кращого завтра, до лучшего ладу і культури. На це дає нам відповідь

В вашій бібліотечі не повинно забракнути ані одної книжки про євангельську думку, євангельську справу, і євангельський рух між чужими народами й Українцями. Перегляньте спис євангельської літератури в наших часописі і зробіть замовлення не гаючись.

один з наших більших письменників і соціологів, Михайло Драгоманів. У своїй розвідці "Пропавший Час" він так каже: "Коли повстав протестантський рух, розумніші та ліпші люде всяких вір додумалися до того, що всякий примус у справах віри є річ погана і шкідлива для самої віри і що ріжниця в думках людських виходить з самої природи людей і не тільки не шкодить людям, а служить їм до того, щоби доходити до правди, та випередити одно другого наукою та добром." Отже це власне, що зробило Америку великою, що оці сотки різних протестантських відтінків і деномінацій, старалися випередити одно другого наукою та добром. Тому у нас і для нас, одиникий вихід з нашої слабости є в першій мірі зворот до Бога, зворот до первісного християнства. Най кожна людина чи група величає свого Творця після своєї совісті і як вона розуміє Євангелію, і най кожна церква чи секта звертається своєю дорогою до Бога: баптисти своєю дорогою, методисти знова своєю дорогою, інші іншою дорогою, але най ті дороги ведуть до Бога, і най одно одного старається випередити побожністю, добром і наукою. Тоді наша слабість станеться потужністю, наш ворог нашим приятелем, темрява світлом, тоді запанує поступ і рай.

Коломия, 27. лютого, 1929.

Лев Бучак.

БОЖИЙ ГОЛОС В СЕРЦІ ЛЮДИНИ

Написав проп. Тео. Галенда.

(Докінчене).

Коли я був пастором громади в Ірській Пресвітерії, одної неділі прибула до церкви на богослуження старенька мати з своїм сином, що тоді був професором в Єйльському Університеті. По зборах я мав нагоду говорити з професором на самоті, і я не занебрав своєї християнської повинности та при інших розговорах запитався іншого професора про його духовий стан та релігійні погляди. На це питання він відповів мені, що він займає становище неутральне у справах віри. Я знова запитався його, чи такі неутральні погляди можуть заспокоювати його духовні потреби, та чи може він сказати, що таке становище ушасливило думуючого чоловіка. Тепер він опер свій зір на землю і по хвилині сказав до мене: "Ви знаєте мою стареньку маму, яка не позволить нічому перешкодити собі щоби не взяла участі в богослуженню. Чи то дощ, чи спека, чи болото, чи мороз і метелиця, вона певно на богослуження прибуде. Я признаю, що не маю такого вдоволення з мого життя, як має моя мати, хоч я посідаю далеко більше образования і маю про життя далеко більше знання від моєї матері, однак такого душевного супкою як має моя мати, я не знаходжу в себе."

Є оповідання про одного американського стрільця, що полював на американські "бофали" (буйволи). Він оповідає, що одного разу гнав на своїм коні за бофалом, і коли той налетів над пропасть і побачивши, що не властяться перескочити її, то в миг ока, мов стріла він обернувся і навав на мого коня. Кінь також в розгоні кинув собою так швидко в бік, що я падаючи повис на боці коня як раз там, де бофало мав своїми рогами вдарити з коня. Пара з його ніздер, мов пара з кипучого горшка облила мою твар і я був мертвий, що кінець мого життя настав. В тій смертельній розпачі я нагадав собі пісню своєї матері, якою вона мене часто присипляла і ця пісня тепер в молитві послужила мені до посліdnього смертельного приготування: "Господи позволь мені щасливо вснути." На довшу молитву не було часу. Та кінь також в смертельній втечі в такім напруженні кинув собою, що не лиш що перескочив ту пропасть та і мене вкинув назад до сідала і переніс собою на безпечне місце.

Такі події ілюструють для нас, що в кожній людини без огляду, чи він є король на престолі, чи пастир при своїй отарі, знаходиться те тайне та чудове "ЩОСЬ", що в час небезпеки відзивається в душі чоловіка і тягне його до Бога.

Світовий здобуток не може вдоволити людського духа.

Були великі люде, що старалися вдоволити свого духа

світовими та тілесними справами, однак вони завелися, бо справа не вдалася. Возьмім за приклад Соломона. Він признається, що шукав усіх способів, щоб заспокоїти свого духа славою та найдобрішими достатками сего світа. Він признає, що навіть ані сама мудрість і наука не вдовольняє ані в повні не ушасливить чоловіка: "Бо в кого більше є мудрости, в того і більше смутку, і хто прибільшує знання, той прибільшує і гризот. Сей досвід кожний учений та думуючий чоловік в життю зазнає. Розвинений ум не може ніколи відпочати бо він безустанно непокоїться справами, що ще не були пізнані і відкриті. Він не може чимнебудь вдоволитися, так як вдовольняється нища твар або умово нерозвинений чоловік, бо такий є вдоволений тим, що має, і мало він журиться способами, як би поліпшити свою долю.

Щоб спробувати чи є оправді можливість, щоби чоловік вдовольнявся самим світом, та чи можна заспокоїти свого духа тим, що нам матеріальний світ може дати.

Соломон про своє шире дослідження так каже:

"Я проповідник-речник, царював над Ізраїлем в Єрусалимі, і віддався всім своїм серцем тому, щоб слідити та мудро вивідувати все, що діється під сонцем. Тяжка се прія, що й Бог дав людям, щоб нею займалися. Я говорив в мойому серці: Ось я став великим, і придбав більш мудрости, ніж усі ті, що царювали поперед мене в Єрусалимі і серце моє бачило багато мудрости і знання. От кажу собі в серці: Дам я тобі похштувати радощів, заживати добра. Подумавши, давай я підвесьляти себе вином і ходячи слідом за премудрістю, придержуватися і сієї дурниці (п'янства), аж доки побачу, що гаразд для синів людських, що повинні б вони робити під небом, живучи так недовго на світі. Брався я за великі праці, будував будинки, насаджував виноградники, заводив собі сади і огороди до прогульки, і насадив у них дерево плодове. Я робив стави, поливати дерева, що росли в гаях у мене. Купував бранці і бранки, а то були в мене і домовники, були в мене стада буйної і дрібної скотини більш, ніж у всіх, що перше мене були в Єрусалимі. Призбирав я собі срібла і золота і скарби з царів і з земель, завів в себе співаків і співачок і все, що веселить людей, та всякі музичні вироби. Я зробився великим і багатим так, що я переважив усіх, що були переді мною в Єрусалимі а при всьому тому премудість моя зоставалась у мене. Чогоб не забажали очі мої, я вволяв їх волю, не уймав мойому серцю ніяких радощів, серце бо моє веселилося усіми трудами моїми і се був мій пай з усіх трудів моїх. Та як поглянув я на все, що руки мої зробили, і кілька завдавав я собі клопоту, працюючи, і побачив, що все воно марне, тільки мучить духа і ніякої з того для духа користі під сонцем." (Еккл. гол. 1 і 2.)

Тут маємо описано вірно про щирі змагання вдоволити свого духа і заспокоїти його світовими радощами, а до того писар також мав усі достатки, яких потребував до тої роботи. Так в кінці завів себе писар зі всіми своїми достатками і радощам, бо його дух, все таки не був вдоволений і не міг накормити себе матеріальними достатками сего світа. Він все такий як наш поет каже:

І в час, як нудьга огортала його,
Як гидко ставало на землю дивитись,
Літав він на хмари до сонця свого,
Щоб ясним промінням на волі напитись.

Соломон зазнавши всего того, чого многі і нині стараються зазнати і сподіються самі себе вповні здоволити тим, що цей

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ

"ІСТОРІЯ КАНАДИ"

Написав З. Бичинський

Книжка на гарнім книжковім папері і коштує 1.50 дол.

Замовлення та гроші посилайте на адресу:

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

світ може їм подати. Та Соломон вкінці, по довгих пробах показує, де можна знайти повне вдоволення. Він прийшов власним досвідом до того заключення, що дух чоловіка лише в Бозі може знайти для себе вдоволення. Він також признає, що заповіді є нам дані, щоб нам показати дорогу, якою ідучи, можна досягнути ту радість, яку сей світ не може дати чоловікові. При кінці таких проб і розслідування, ось до такого заключення прийшов великий дослідник: "Вислухаймо змісту того всього: Бійся Бога і повни заповіді Його, в сьому міститися все про чоловіка. Бог бо судити не все, що діється, навіть усе втаєне, чи воно добре, чи лихе. — Еккл. 12:13-14.

ДУМКИ ВІДНОСНО ПОТІХИ

Люде в своїх ріжнородних працях — серед ріжних спроб і проб життя, труднощів і невдач — потребують конечно потіхи, розвеселення.

Одні добувають свій хліб в поті чола, інші в поті свого ума, інші в поті свого серця — і всі вони потребують потіхи.

В Біблії у многих місцях є слова потіхи. В 23 псалмі є написано: "Хоч би я ходив по долині тіни смертної то не боюся жадного лиха, ти бо єси зі мною; твоя палиця і підпора дає мені духа" (в точнім переводі: "дають мені потіху.")

Жиди були на заслання в Вавилоні. Вони перебували там через многі літа і їх релігійні надії змаліли і притемнилися. Многі втратили серце цілком. Вони в пригнобленню нарікали: "Дорога моя закрита перед Господом, справи мої забуті Богом моїм" (Ісаї 40:27). На позір сильні боги Вавилону тримали їх в підданстві. Небозвід їх життя був покритий хмарами. Нараз появилися риси розсвітку. Пророки живучі між вигнанцями дивилися — і надслухували. Вони чули два гомони. Один гомін був походом наближаючихся полків Кира до міста Вавилону. Дні міста були почислені.

В своїй душі пророки чули голос, що взивав їх висловлювати великі слова потіхи своїм співгромажданам. В кінці жорстокий п'ястук деспота буде ослаблений і нарід Ізраїля буде міг заспівати пісню освободження; ніч неволі проминає. І так пророки дослухувалися голосу що завзивав їх: "Потішайте, потішайте мій нарід."

В християнській церкві було много пастирів потішителей між духовними і світськими людьми. Всі реформатори християнської церкви мали на меті розвеселення віруючих в Бога людей — живою любов'ю Отця Небесного.

Є два жерела потіхи — людське і божественне. На ті два жерела звертає увагу апостол Павел в 2. Коринтян 1:3-4: "Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя і Бог всякої потіхи, що втішає нас у всякому горю нашому, щоб змогли ми утішати тих, що у всякому горю, утішенем яким утішаємось самі від Бога. Бог самий є утішителем для нас віруючих, щоби ми могли потішати тих, що знаходяться коли небудь в клопотах. Всі ті особи, що перебувають в тайні Божої присутності можуть потішати своїх ближніх. А найбільший рід, найбільша якість потіхи походить від тих, котрі самі переносили тягарі в життю і відчували спомагаючу руку Бога, що потішає. Один з елементів провидної потіхи є чутство, свідомість про те, що ми не є самітні, забуті, або відділені, від опіки і помочі Божої."

Христос не міг лишити християн без потіхи тому приобіцяв і прислав Утішителя св. Духа.

В "Путі Паломника", творі Джана Буніяна, між характеристиками осіб є представлено, що християнин переправлявся через річку смерті, йому забракло віри й відваги і він почав кликати других на поміч — говорячи: "Я поринаю в глибокі води; філі покривають мою голову і заливають мене!" Тоді його ближній — Надіючийся — промовив до нього: "Будь веселий, брате; я чую під ногами дно, і воно є сильне." І далі він потішав християнина в дальшій дорозі, запевнюючи його, що він бачив фіртку і людей при ній вижидаючих при ній на їх прихід. В той спосіб зневіра і сумнів християнина проминули і лобіда була досягнена.

При потішуванні других ми повинні вміти натхнути відвагою умліваючі серця. Всі дійсно віруючі в Бога особи можуть словами співчуття і ділами довіри промовити до умліваючих ізза сумніву людей, так, що вони отримають поміч в днях злиднів.

В кожному столітті і в життю кожного покоління більше або менше число людей впадають у злидні по причині несприятливих обставин, серед яких живуть, або по причині своїх власних гріхів, через які попали в злі налоги, а далі в тяжкі злидні щоденного життя.

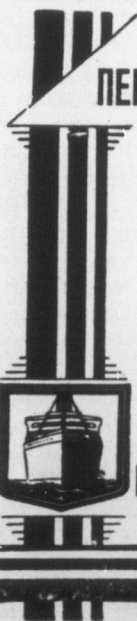
В нашому столітті велике число людей знаходиться у великім сумніві, що до поліпшення економічних умовин життя — теперішніми чинниками — демократичного суспільного устрою — західної цивілізації. Велике число людей попало в так великий сумнів і страх, що їм здається, що такий стан річей може хтось закрити словами і так через такий страх впали в нетерпимість слова — й накликають: "Читайте лише сі або ті часописи, а інші ні." Поступ же все приходив поволи і так прийде й поліпшення економічне для загалу людей — поволи, але певно.

Нехай лише в міжчасі кожна особа совістно сповнить обов'язок — що є найблище його чи її особи — під зглядом ошадности, уміркованости в послугуванню всім у життю повною тверезістю, і використуванню нагоди набуття більше знання і мудрости, а тоді напевно почують голос Божий правдивої потіхи ізза виглядів на кращі часи суспільного устрою в недалекий будуччині; бо кожний день в такім разі покаже добрі плоди життя більшости людей, а ліпша більшість людей вирішує всі справи життя збудовуючо, на добро загалу. Такою самою ж торогою в найкоротшому часі вирішилася би доля українського народу в Європі. І тому то сміло можна поставити твердження, що: Хто є дійсно християнином, той є дійсним патріотом і горожанином краю, в яким живе і дійсним патріотом народу, до якого належить, з якого походить. Ідм же тим шляхом в змаганнях досягнення добрих цілей життя, а тоді кожний день прожитий буде новим голосом Божим, що потішає і запевняє про близьке настання ліпших умовин життя для всіх людей.

ЗАМІТКА.

Заголовок редакційної статті 78 числа Канадійського Ранку мав бути не: "Думки відносно проповідництва," але: "Думки відносно Провідництва." А далі, замість повторюваних в тій статті слів проповідництво і проповідники, мають бути слова "провідництво" і "провідники."

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК"

ПЕРЕДПЛАЧЕНІ ШИФКАРТИ

Купуйте тепер передплачені білети для своїх кривних на Україну. Імігранти висилаються без провозки. Всяка можлива поміч дається для подорожуючих через НАРАГ організацію.

СЛАВНА НА ВЕСЬ СВІТ КУХНЯ І УСЛУГА.

Шифкарти третьої класи з ГАМ. БУРГУ впрод до ГАЛФАКСУ \$115

НАРАГ грошеві перекази є певні, безпечні й скоро пересидані. За дальшими інформаціями пишть до уповноваженого локального агента або:

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG

РЕСПУБЛИКИ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

(Докінченне.)

Уругвай має 1,700,000 населення і славиться незвичайно здоровим кліматом і родючою землею. Два мільйони акрів управленої землі знаходиться під засівами пшениці, кукурудзи, вівса, то-що для худоби. Головний експорт Уругваю це хліборобські і скотарські добути. Столиця Монтевідеос має 430,000 мешканців.

Болівія, Парагвай і Уругвай мають конституційну форму правління. Найбільше поступова і демократична з них в Уругваю.

Республіка Перу лежить на західній березі Південної Америки над Тихим океаном, на північ від Чілі. На території Перу знаходяться найвищі верхи Андів, деякі високі на 19,000 стп. Смага на трийцять миль довга, що тягнеться над океаном, це зовсім безплідна пустеля, за те східний схил Андів дуже родючий і укритий буйним гумовим лісом. Гори Перу мають дуже багато міді, срібла і інших мінералів і через те розвинулось гірництво. Найважливіше господарство краю — вівчарське. В Перу нараховують 10,000,000 овець, 1,500,000 альпак і 500,000 лям (породи овець). До експорту Перу належить в головній мірі вівна, бавовна, нафта і гуано (птичий кал, який вживають до удобрення землі).

Населення Перу має 5,500,000, з якого звиш половини є чистокровних Індіан, 40 відсотків метисів (від батьків Ідіан і Еспанців), або іншої мішаної крові, а тільки 2 відсотки чистої кавкаської раси.

Перуанські Індіане це потомки колись могутньої раси, яка мала свою велику й цивілізовану імперію яких триста літ перед еспанським знаходом. При розкопах віднайдено величаві будинки, які мають велику археологічну вартість і свідчать про славу минувшину країни.

Перу має сильно централізовану форму правління. Президент, Сенат і Палата Депутатів всі вибрані на п'ять літ. Останніми часами замітний сильний рух за тим, щоб змодернізувати цей край. Знищення жовтої пропасниці, яка є нещастем не тільки Перу, але й багатьох інших країн Південної Америки, і взагалі заведення санітарних порядків в краю повинно бути першим завданням правительства, бо ті недомагання здержують правдивий поступ нації.

Столицею Перу є місто Ліма, яке має 200,000 мешканців.

В північній частині південної Америки доложені три республіки: Еквадор, Колумбія і Венесуела. Перша з них має населення біля двох мільйонів. Більша частина краю покрита

предвічним лісом. В горішнім бігу Амазонки багато гумового лісу. Головним експортом є какао, кава, слонева кість, оріхи і нафта. Столиця Еквадора, місто Квіта, має 81,000 мешканців. Головне портове місто Гваяквіль, де ще до недавня було гніздо жовтої пропасниці, тепер вже переможеної, має 100,000 населення.

Колумбія знаменита своїми лісами і копальнями дорогих каменів — смарагдів. Крім того вона багата іншими мінералами, як золотом, сріблом, плутиною, мідю, залізом і нафтою. Головні хліборобські добути: кава, бавовна, банани, какао, тютюн і пшениця. Між іншими продуктами, які Колумбія експортує, є гума, дорогі метали, капелюхи і шкіри. Колумбія має населення близько 7,000,000 мільйонів. Столиця її Богота, місто зі 170,000 мешканцями.

Венесуела має 3,000,000 населення. Столиця Каракас має 93,000 мешканців. Головні індустрії республіки — скотарство і хліборобство. Багата зона і металами, але добування їх не розвинено. Клімат тропічний і нездоровий, особливо при берегах моря та річок. Як і всі інші полудневі республіки, Венесуела має мало залізниць, але досить великих битих доріг і загалом вона зробила великий поступ в напрямі індустріалізації.

На північній березі Атлантичного океану, між Венесуелою і Бразилією лежать три європейські колонії — Бритійська, Данська і Французька Гвіана. Головна індустрія тих колоній — добування золота. Населення у всіх трох менше як пів мільйона. Франція має в своїй колонії карне заведення, знаменитий "Чортів острів".

Між Аргентиною, Бразилією, Чілі і Перу лежать три невеликі республіки — Болівія, така за велика як Аляска, Парагвай — така завбільшки як Каліфорнія, і Уругвай, найменша республіка в Південній Америці, величиною як Норт Дакота.

Населення всіх трох тих республік займається хліборобством і скотарством. Всі три мають також великі мінеральні багатства, але ті лежать собі в землі, бо копальняна індустрія там ще мало розвинена.

Половина населення Болівії, якого в 1924 році було 2,144,444 душ, це Індіане, які говорять лише своїми діалектами, 25 відсотків людності мішаної крові, а решта чужинського походження. Головне заняття населення Болівії це хліборобство і випасання худоби та в малій мірі гірництво. Болівія має найбільші запаси оліва на світі і вже тепер доносить багато його вивозить в світ на продаж.

Столиця Болівії Сукре, мале

місто, що має всього 17,000 мешканців. Але властиво найбільше державних установ є в найбільшій місті Болівії Ла-Паз, яке має 116,000 мешканців.

Болівія одинока республіка в Полудневій Америці, що не має доступу до моря і дуже хоче його мати. З того приво-

ду між Болівією і Парагваем ведуться граничні суперечки, які має розрішити міждержавний суд. Парагвай теж не лежить біля моря, але має доступ до Атлантичного океану по широких сплавних ріках.

Скотарство становить головну індустрію Парагваю. Парагвай експортує теж худобу,

ГОСПОДАР І ВІЛ

Один господар був свободі друг великий, і зняти він хотів з вола ярмо на віки.

Але на той замір віл йому сказав:

"Відколи я живу, я те ярмо тягав,

І батько мій носив і всі діди носили;

Спасибі Богові, наш рід не збувся сили.

За ласку дякую: не був би я волом,

Як би не схотів я зостатись під ярмом."

І люде є такі — дурні та ще й уперті:

Родилися в ярмі, в ярмі хотять і вмерти.

В. Самійленко.

ЧИТАЙТЕ ПОЖИТОЧНІ КНИЖКИ

В "Евангельській Книгарні" з'організований Українським Евангельським Об'єднанням під зарядом проповідника Михайла Панькова в Ньюарку, Н. Дж., знаходяться всі українські Евангельські книжки, де б вони і коли не були видані. Виберіть для Вашого роду чи приятеля у Старім Краю книжок з дописаного списку і повідоміть д. М. Панькова як книжки Ви хочете, щоб він до Старого Краю вислав. Враз з повідомленням пришліть йому належність за книжки.

Наша "Евангельська Книгарня" пересилку книжок до Старого Краю оплачує сама. Квіт з повідомленням про відправлення замовлених Вами книжок одержите від д. М. Панькова відвратною поштою.

БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА

Біблія, великості 6½ x 9½ в полотняній оправі	1.50
Новий Завіт	.58
Новий Завіт, по українськи і по англійськи	.65
Псалтир, брошурована справа	.06
Особні Евангелія по	.05
Біблія, в шкіряній гарній оправі, індійський папір, малого формату, 5½ x 7½	2.75
Новий Завіт, кишенкового формату, шкіряна опр.	1.25

ЕВАНГЕЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Бен-Гур, велика повість з часів Христа	2.00
Без Бога на світі	.20
Вірність Пастирська Ісуса Христа	.05
Варвара Убрик	.40
Джан Накс	.15
Дорога до Правди	.25
З Релігійної Думки на Українці	.50
Евангельська Віра	.05
Езуїтська Преподобниця	.25
Еретик або Іван Гус	.05
Життя Ісуса Христа — з 73 образками	1.25
Заспокоєна Туга	.20
Мартин Лютер	.30
Іван Гус, або Вірна Думка	.10
Ілюстрована Інквізиція	.50
Іван Гус, написав З Бичинський	1.00
Ідеали Гуманності, Т. Масарик	.15
Книга Хвали, — найбільший і найкращий евангельський співаник	1.00
Книга Биття Українського Народу	.15

Писати за книжками належить на адресу:

MICHAEL PANKIW
110 Bleeker Street. Newark, N.J., U.S.A

Недільна Школа

ДРУГИЙ КВАРТАЛ

ПОТІХА ДЛЯ БОЖИХ ЛЮДЕЙ

Лекція третя. — Неділя, дня 21. квітня, 1929 року.

Золоті слова: "Як кого потішає мати, так я вас буду потішати." — Ісаї 66: 13.

Сьогоднішня лекція: Ісаї 40:1-11.

Роз'яснювання змісту.

Сьогоднішню лекцію можна поділити на 3 головні частини:

- I. Вість потіхи. — Ст. 1-2.
- II. Голос. — Ст. 3-8.
- III. Добрі Новини. — Ст. 9-11.

Переднє Слово.

Цєю лекцією починаємо читання другої частини книги Ісаї, тепер загальною називаною "Друга книга Ісаї."

При тім читанню зауважуємо наступне:

1. Підчас коли в першій частині цієї книги всюди згадується про асирійську імперію і її наїздні армії, то в другій частині вона є згадана лише один раз, а так само Єгипет як бувший гнобитель (Ісаї 52:4); і

2. Також, що пророк висказує промови потіхи і надії для людей, які через довгий час перебували на вигнанні у Вавилоні, і передсказує упадок тої імперії, яка мала велику силу — по упадку імперії Асирійської і тривала від року 604 до 538 перед Христом (47:1-7; 48: 20), а також поворот засланих до їхнього знищеного і спустошеного краю.

В тій частині книги пророк також згадує про Кира Великого, короля Персії, який побілів Вавилон в році 538 перед Христом, і позволив Жидам повернутися до їх власного краю, який до того часу вже внаслідок повернувся був до сили і побід під впливом "правого мужа" (41:2); 44:28; 45:1-5; 46:11; 48:14).

Потішальні промови писані для вигнанців у Вавилоні, що впали в розпук задля довгого побуту на вигнанні, а особливо голови 40 до 49, писані в часі близьким до упадку Вавилону — вказують, що ця друга частина книжки була написана в чотирьох або п'яти роках перед упадком Вавилону. (Для ліпшого розуміння сьогоднішньої лекції прочитайте голови від 40 до 49).

I. Вість потіхи.

Пророк чує божественний голос покликаючий його і його товаришів пророків до несення вістей потіхи і надії до його полоненого народу, до Єрусалиму на вигнання — до Жидів — в сернях котрих Єрусалим був незабутний.

Слова "час боротьби" треба розуміти за "назначений час" — се є — період або речинець служення в часі вигнання, який то час вже скінчився. Злочинство, деморалізація Жидів, за яку вони після думки пророків Єремії і Єзекиїла були вислані на вигнання, тепер зістали їм прощені. Жиди понесли повну кару за свої гріхи. (Порівняйте Єремії 16:18 і Одкрите 18:6).

II. Голос.

Товариство пророків чує тепер божественний голос — покликаючий їх приготувати дорогу для приходячого Господа, що висвободить воєнних бранців і приведе їх назад до їх власного краю. Мова є високо образова і представляє пророків як передовців (піонерів) приготувальних дорогу для надходячого царя. Драматична форма промови часто уживана пророками — є дуже впливова. Тих самих слів, із невеликою відміною уживає євангеліст Маттей згадуючи про Йоана Хрестителя і наводячи його слова, подібні до слів пророка Ісаї (Мат. 3: 2-3). Голос покликає пророків приготувати умови і серця глибоко знеохочених людей для великого висвободження, які той голос передбачує.

Слова висказувані тим голосом звучать як приміром: В пустині приготуйте дорогу Господеві, в степу рівняйте стежки Богу нашому; нехай всяка долина заповниться, а всяка гора й горб нехай у низ подадуться, всякі закрути нехай випростуються, й місця нерівні вирівнюються." (Ісаї 40:3-4).

Освободження Жидів бранців в Вавилоні по заняттю того міста перським королем Киrom (45:13), буде також дуже замітною подією, що весь світ побачить і признасть могутність і доброту Єгови. (Порівняйте голову 52:10 і Псалму 98:1-3).

А один голос покликає... (ст. 6). Правдоподібно один з товариства пророків, котрий висловлює безнадійність їх всіх. Вони не мають віри або відваги проголошувати таку вість надії. П'ятьдесят або більше років заслання від часу першої відсилки бранців в році 597 (2 кн. Царів 24: 10-16) було проминуло. Старі люде помирали в Вавилоні, молодші вже постарілися, а нова генерація виросла, народжена в Вавилоні. Генерація людей, так, як засихаюча трава і вянуuca цвітка, звялена подихом Божого гніву, вмирала. Не було жадної надії. (Ст. 6-7).

Голос відповідає (ст. 8). То є правдою, що покоління минаються так як трава, що висихає, і як цвітка що вяне, але слово нашого Бога перетриває всі віки. Те слово обітниці висказане пророками на початку заслання, живе і напевно сповниться, здійсниться. (Прочитайте 23:5-8; 30: 10-24; Езек. 36: 17-24).

III. Добрі новини.

В оживленім драматичнім стилі пророк закликає Єрусалим до проголошення добрих новин із вершка гори до інших саїтних й опустілих містів Юдеї про те, що вигнанці тепер повертаються додому. Дуже гарно він представляє Господа як доброго пастиря приводячого своє стадо додому, обходячися лагідно-ніжно зі слабшими і несучи маленькі ягнятка на своїх руках. (Подібний образець знаходимо в Ісаї 49: 9-10 і Езек. 34: 12-16.)

Пояснення.

Єрусалим — дім Жидів.

Єрусалим, серце чистої релігії, дім пророцтва, святе жерело Слова Божого, є дійсним знаменом безсмертності духа. З своєю історією чотири тисячі літ часу, воно є сучасним із Жидами (однолітком із життям Жидів), і є так самотнім між містами, як є Ізраїль між народами. Подібно, як Жиди, це святе місто Ізраїля, духовна столиця людства, що через довгі століття була магнетичним бігуном любові і пошани людства — є невмирущий. Огонь і меч і всі машини знищення були даремне спрямовані проти него. Десятки побідоносців передержували його

ЧИТАЙТЕ І ПОСИЛАЙТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ ЄВАНГЕЛЬСЬКІ КНИЖКИ ВИДАННЯ К. РАНКА

Історія Пророків	25
Книга Хвали. — укр. єв. співаник	1 00
Мартин Лютер, біографія	25
Що се є Укр. Автокефальна Національна Церква? ..	05
Життєві засади Євангелістів	05
Гр. Сковорода — Двері до християнських чеснот ..	05
Кобзар Т. Шевченка, в англійській мові, в гарній, твердій, полотняній оправі	\$1.25
брошурований	.75

Хто бере більшу кількість дістає значний опуст.

CANADIAN RANOK

Ellice & Vaughan,

Winnipeg, Canada.

як свій найдорощий здобуток і більше чим дванайцять разів було воно цілком знищене. Асирійці спалили його і забрали його мешканців. Римляне убили один мільйон його мешканців, знищили його одо тла, зорали землю і засипали її содею. Гадріян, чотирнадцятий з ряду римських імператорів, що володів римською імперією в рр. 117 до 138 по Хр., заборонив був згадувати назву цього міста і замінив його назву на "Аеліна Капітоліна" і заборонив був Жидам вступ до него під загрозою смертної кари. Перси і Араби, Варвари, Хрестоносці і Турки, здобували його і втрачали його; і мимо того всього, воно піднялося із попелу-згарищ знова і процвітало відновленим життям і покривалося новою славою.

А в день, коли якраз минало дві тисячі і вісімдесят літ від дня, в якому Юда Макавей виспобив був його з рук поган, воно дісталось під владу Бритійську. І тепер нова будуччина отворилася з нечуваними досі можливостями для цього вічного міста вічного народу. Але в будуччині так само як б минувшині, воно буде проголошувати пророче учення Макавейського свята: — "Не насильством або могутністю, але моїм духом, каже Господь сил небесних." (Такі слова навів був у своїй промові підчас богослуження подяки — за заняття міста британськими військами р. 1917, Дж. Г. Герц).

Сьогоднішня лекція є продовженням попереджуючої і щоби її ліпше зрозуміти, то треба мати на увазі існуючі події, які слідує по тих, про котрі була згадка в лекції попереджуючій, а іменно: По упадку північного царства ізраїльського — та сама доля стрінула і Юдею. Вавилон поконав Асирію, заняв і Єрусалим, знищив його, а мешканців його в великому числі забрав на служення в неволю. Потішаюча вість Ісаї в головах 40 до 55 є звернена до Жидів на заслання в Вавилоні. Пророки потішали Жидів на Заслання, що Бог не забув за них — і верне їм повну свободу, але і вони мусять сповнити обов'язок що до них належить, а се — відвернутися від почитання божків — а на-вернутися в повній вірі і упованні до Єгови. В той спосіб вони приготують дорогу Господеві.

Питання.

1. Чи додаємо з цієї лекції сю правду, що Союз з Богом злежше людині сповнювати обов'язків життя через духовні обов'язки, через силу характеру шукати правду і після неї жити?
2. Звідки випливають потіхи і щастя життя?
3. Що думали Жиди про Єгову, коли дісталися на заслання до Вавилону?
4. Як вияснив їм їх положення політично-державне пророк Ісаїя?
5. Як могли Жиди приготувати дорогу Господеві?
6. Як можуть в нашому часі християне приготувати дорогу Господеві?
7. Що се значить — мати довіру в Бога, вповати на Бога?

КІЛЬКА ІЛЮСТРАЦІЙ З ЖИТТЯ

Досвід шпитального капелана.

Шпитального капелана, що через більше як двацять літ відвідував шпиталі одного великого Канадійського міста, запитано одного разу за те, чи коли небудь його послуга була відкинена ким небудь. Він відповів: "Я не пізнав когонебудь, що будучи дійсно слабим чи слабкою, не бажав би чи не бажала би собі, щоб я читав для них уступи з Святого Письма і молився з ними. В моїй роботі я був здивований лише тим фактом, що всі недужі по шпиталях без різниці на расу чи віросповідання — бажать собі, щоби говорити їм про релігію."

Люде в розпучливим положенню завсіди звертаються до Бога. Бути завсіди в духовій злучці з Богом є найбільшою безпекою для душі.

Знаючи віття.

В родині Джана Буніяна одна з його доньок еще в дитин-

стві стала сліпою. Вона була безперервно в товаристві свого віття. Її велика печаль вчинила її для него неоцінено дорогою, а один історик каже про той факт, ось що: "Джан Буніан так дуже любив своє дитя, сліпу донечку, що бажав захоронити її навіть від найменшого подуву вітру." І хотів та маленька дівчинка не знала свого віття — Джана Буніяна — так як світ знав про него, про його великий дар виображення і літературну здібність, то однак без найменшого сумніву вона розуміла свого віття ліпше чим хтонебудь інший, позаяк між ними обома було найбільше і найдовірніше приятельство.

Лише ті, що дійсно люблять Бога, розуміють Його.

БОЖЕ КРАЇВ ПІД БАНЕЮ НЕБЕС

1. Боже країв! під банею небес
З ланів і вод, де волі стяг наш зриш,
Всей Твій народ молитву шле,
Ждає днесь собі,
Щоб сей наш край був раз на все
Святиною Тобі.
Волю Твою сповним святу.
Прийми Канаду, Боже, за свою!
2. Боже любви! Ти нас вперед веде
До світла-правди, віри, свободи,
Щоб сей наш край зіставсь на все
Без гнєту, без рабів,
Де рівний всім закон буде
Від озер до ледів.
Любов одна зломить вражду.
Прийми Канаду, Боже, за свою!
3. Творче світів! нас в правді, в чесноті
В правиці вічній Ти тримай Своїй.
В згоді серця й думки зв'язи,
Відваги, сили дай.
Державу цю благослови,
Світ все свій обновляй.
Поправ людей в кожному краю.
Прийми Канаду, Боже, за свою!

ДОХОДЯТЬ ПРИЧИНИ

ПОЖЕЖІ "ЄВРОПИ"

Гамбург, Німеччина, 4. квітня. — Детективи британської та голландської асекураційної компаній, в яких була заасекурована "Європа", дошукують причини пожежі. Вони загаль-но схиляються до того, що ко-

рабель упав жертвою саботажу.

Компанія "Норд Джерман Ллойд," якій належав згорівший корабель, визначила нагороду в висоті 2,500 доларів тому, хто дасть відомости, що можуть віднайти причини пожежі.

КАРТА ЗМІНИ АДРЕСИ

Хто змінє свою адресу, нехай вишле цю картку до нашої адміністрації:

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

До Адміністрації "Канадійського Ранка":—

Прошу змінити мою адресу:

МОЯ СТАРА АДРЕСА БУЛА:

Ім'я

Вулиця

Почта і провінція

МОЯ НОВА АДРЕСА Є:

Ім'я

Вулиця

Почта і провінція

Фармерський Відділ

ГОДІВЛЯ КАЧОК

Плекане качок на мясо добре поплачується, як що їх продавати ще молодими, коли вони мають біля 10 тижнів віку. На Експериментальній Фармі в Оттаві, робили дослідження з різними породами качок і знайшли, що найбільш придатними для цієї мети є качки лекінські. Ці качки найшвидше росли і дали чистого прибутку по 1.38 дол. кожна, а були продані на мясо в віші десяти тижнів. Ця порода добре надається до спеціальної годівлі на мясо, а також завдяки скорому росту, не має конкурентів для розведення з цією метою. Часта годівля сприяє скорому росту. Молодим каченяткам треба давати їсти шість разів денно від самого початку аж доки вони мати муть 2-3 тижні віку. Після рього часу можна годувати вже лиш 5 разів денно, аж доти, доки будуть готові для продажу на мясо.

На експериментальній фармі в Оттаві молодих каченят годували мішаниною, яка складається з рівних частин грису (брен, шьорте) та кукурудзяної муки. До цієї мішанки додавали 10 процент мясної муки, та 1 процент дерев'яного вугілля. Цю мішанину треба змочувати злегка водою, так аби вона трималася купи, але не мусить бути рідкою або як тісто. Поверх цієї мішанини посипали трохи трубого піску або дробленого гравію — це поліпшує травлення корму. Мішанини треба давати каченяткам стільки, скільки вони з'їдять не відходячи від коритця.

Коли каченята вже мають 4-5 тижнів віку, порадо дати їм якогось зеленого корму, наприклад конюшини або люцерни свіжо накошеної і дрібно посіченої. Починати треба з малої кількості, поступово збільшуючи аж до одної п'ятої всієї кількості мішанини.

Біля шестого тижня кількість зеленого корму треба зменшувати і протягом сегого тижня цілком його виділити з раціону, бо каченят треба переводити на інший, спеціальний корм для годівлі на мясо. Цей корм для годівлі може бути такого складу: 50 фунтів кукурудзяної муки, 35 фунтів грису і 15 фунтів мясної муки; зверху треба трохи посипати грубим піском.

Як що так провадити годівлю, то до десяти тижнів качки будуть мати дуже доброї якості мясо і виросте на них вже перше пірре. Це якраз час продавати їх на мясо. Як-що їх затримати далі, вони зачнуть міняти опірне, що викличе затримку в їх рості, а це безумовно зменшить прибутковість такої відгодівлі.

ПРО ЖИТО

Жито, яке в хліборобських країнах Європи є найважливішим збіжжям, в Америці далеко не таке популярне. Пшениці, кукурудзи, вівся і ячменю. Тут сіють і збирають багато більше. Однак після війни продукція жита тут значно збільшилася, майже подвоїлася. Продукують жито передівсім на вивіз за границю, але також тому, що завелимо кращі породи жита і що воно більш видатне ніж пшениця.

Жито твердше ніж всяка інша пашня і через те може пережити навіть дуже гостру зиму і морози. А через те, що раніше доспіває, то не так часто шкодить йому посуха і ржа. При низькій температурі воно прозябає і росте швидше ніж пшениця і тому можна його сіяти пізніше в осени. Землі не потребує особливо доброї і дає доволі добре жниво навіть на піскуватім та піснім ґрунті, де б інше зерно зовсім не вдалося.

Жито родить майже всюди в Америці, та сіють його найбільше в Норт Дакоті, Мінесоті, Вісконсин і Мишиген. Для де-

яких ґрунтів в Небрасці і північно-східнім Колоредо воно надається краще ніж всяка інша пашня.

Жито привезене до Америки з Європи, власне кілька різних пород, які відрізняються різною величиною і забарвленням зерна. Однак звичайно говориться тільки про яре і озиме жито. Перше багато менш важне, менш видатне і сіють його багато менше. Добру прикмету має лишень ту, що швидко доспіває і дає плід навіть тоді, коли засіяне пізно.

Важніше озиме жито, яке сіють в осени. Головні його породи такі: "Жито Розена," привезене з Росії в 1909 році, дуже розповсюдилось в Кенсас, Небрасці і Мишиген. Для холодніших сторін воно не досить видержує морози. Відзначається великими, добре набитими колосками і великим, темно-зеленим зерном. "Дакольдоове жито," вирощене хліборобською досвідною стацією в Норт Дакоті, поширилось найбільше в Норт Дакоті і Канаді. "Шведське жито," родом з Швеції, переважає в Мінесоті, Савт Дакоті, Орегоні і Вашингтоні. "Жито Шлянштеда," з Німеччини, сіють в Вісконсин. Ще інші відомі породи: "Петкус", теж з Німеччини, "велике зимове" з Франції і "Іванова" з Північної Росії.

Більшу частину американського жита — близько 80 відсотків всієї продукції — експортують в Європу, куди йде і зерно і мука. Решту зерна мелють тут і з муки — перемішаною з пшеничною мукою — печуть хліб. В 1927 році експортовано жита на суму 40 мільйонів доларів. Молоде жито нераз косять на пашу. Солому вживають найбільше на підстилку для худоби і так-же, коли вона вимолочена спеціальною машиною так, щоб стебло не ломилось, на опаківку то-що.

МУЧЕНИКИ НАУКИ

В боротьбі з одною з найстрашніших зараз, які є на світі, так званою "жовтою горячкою", погинуло недавно на протязі останнього року чотири лікарі дослідники, які не завагалися пожертвувати собою, щоб знайти корінь лиха і спосіб, як йому зарадити. В вєт-риях Африки, де жовта горячка стоїть ще не затронутим фронтом проти всіх спроб медичної науки, поборовшись з нею загубили своє життя др. Вільям А. Йонг і др. Йосиф Голдбергер, молодий лікар з нью-йоркського Істсайду, іммігрант з Австрії. На кораблі по дорозі з Африки, де заразився тою самою хворобою, помер др. Морис Вейкман, асистент Єйльського Університету. Та найбільшу втрату перетерпіла наука через смерть д-ра Гідео Ногучі, японського бактеріолога світової слави й великих заслуг.

Гідео Ногучі прийшов на світ в 1876 році, як син селянина в горах північної Японії. Батьки його були бідні й поза початкову школу більшої освіти йому дати не могли б, але допомогли йому учителі, які вже в початковій школі пізнали, що хлопець незвичайно спосібний, і вони дали йому можливість кінчати середню школу і далі медичний інститут в Токіо. Ще дитиною Ногучі скалічив собі руку і добре не вигоїв рани. Шойно в школі почав її лікувати і тоді, буваючи в лічницях, постановив сам за-

нятися медициною. Ставши лікарем деякий час сам вчив в медичній школі, а далі пішов працювати в лабораторіях державного інституту для заразливих хворіб під проводом визначного бактеріолога д-ра Кітасато, одного з перших японських учених, що привезли в Японію європейську медичну науку і стали її там далі розвивати.

В лабораторії Кітасато молодий Ногучі стрівся з професором Саймоном Флекснером, котрий запросив його переїхати в Філадельфію, де в Пенсильвійському Університеті почато робити всебічні дослідження над ядом гадюк. Ногучі згодився і результати досягнуті ним в тих дослідках зробили йому першу репутацію в наукових колах. В 1914 році Ногучі разом з Флекснером переїхали працювати до Рокефелерівського Інституту для Медичних Дослідів і там працював він аж до 1928 року, коли його тепер вже першого бактеріолога в світі, постигла трагічна смерть від тих самих бактерій, з якими він ціле життя воював.

Заслуги Ногучі належно оцінити може тільки наука медицини. Він перший виплекав у чистому виді так звані "спирохети," малесенькі тваринки, бактерії, що викликають деякі дуже злі пропасниці і передівсім сифіліс. В зв'язку з тим він доказав існування в мозку так званих паретиків (загаль-

НА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТЕМИ

МРІЙ ПРО БУДУЧИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ УСТРІЙ

Року 1887 вийшла книжка, яка своїм змістом викликала велику сенсацію. То була англійська книжка і називалася "Лукінг Бекворт"; написав її молодий Американець Едвард Белламі.

В тім часі, так як і тепер, провадилися великі диспути між капіталістами і робітниками, а страйки вибухали ще частіше чим тепер. Бідні були переконані, що багаті їх гнетуть, а багаті боялися, що робітництво знищить не лише існуючий суспільний устрій, але й цивілізацію.

Так стояла справа між робітництвом і капіталістами сорок літ тому; від того часу умовини й до тепер ще не багато змінилися. Без сумніву, тепер на світі є більше соціалістів, чим було їх в пору, коли вийшла книжка Белламі, однак з другої сторони тепер також є більше людей добре ситуованих, котрі почувуються задоволеними і живуть в вигоді, тому не бажають ніякої зміни в суспільнім устрою.

Перед Белламієм видрукував свої великі теорії соціалістичного устрою творець соціалізму, Карло Маркс, але вони були для простолюддя за тяжкі до зрозуміння. Тому Белламі виклав ті теорії в формі оповідання, представляючи соціалістичний устрій дуже яскраво і дуже ідеально. Очевидно, що форма устрою, яку зілюстрував Белламі, не є одиноким можливою формою соціалізму. Індійське старинного Перу мали іншу форму, російські большевики випробовують тепер знову іншу.

Все ж таки Белламієве зображення соціалістичного устрою є настільки цікавим, що вважаємо за поради подати його нашим читачам хоч в короткому описі.

Оповідання Белламі'я.

Своє оповідання Белламі починає розказуючи про одного молодого чоловіка в Бостоні, котрий походить з заможної родини і котрий був заручений з дівчиною теж високого роду.

Молода пара очікувала на закінчення будови нового дому, до якого мала перенестися зараз після свого весілля. Та страйки і робітничі заворушення опізнило закінчення будови дому так, що молодий пан стратив до них всяку віру.

Цей молодий пан звався Джуліан Вест. Сталося, що він захворів на безсонницю. Він не міг спати ночами. Тому зарядив, щоби в будинку, який замешкував, збудувати глибоко в землі сутерини з сильними, грубими, камінними стінами. Суте-

рини ті збудовано так глибоко, що ніякий гамір міста не мав сили туди дійти.

В додатку до того пан Вест заангажував професора гіпно-тизму, котрий приходив до нього кожного вечора і загіпнотизовував його в тих сутеринах на глибокий сон; ранками він приходив і розбуджував сплячого.

Одної ночі стався випадок: будинок пана Веста занявся і згорів до тла. Приятелі пана Веста були переконані, що разом з будинком згорів і його господар. Ніхто з них не знав про скриті сутерини.

Час подій в оповіданні Белламі'я переноситься до року 2000. Тут автор пророкує будучність. Люде давно забули про згорівшу палату пана Веста. Реальність перейшла на власність одного лікаря, що закинув вже лікарську практику і займався тепер хімічними дослідженнями. Для тої цілі він приступив до будови лябораторії на обнятій реальності. Робітники котрі копали яму під фундамент лябораторії, натрапили на стелю скритої кімнати в старих сутеринах зруйнованого будинку пана Веста. Коли відкрили стелю, побачили в середині кімнати тіло молодого чоловіка. Людина лежала на софці не то мертва, не то спляча.

Робітники поспішили закликати доктора. Той з другими людьми ввійшов до середини кімнати. Там він побачив цікавий об'яв. Він не міг вирішити, чи чоловік на софці спить, чи він мертвий. Тіло мало вигляд живого, але для цього могли скластися інші причини, атмосферичні, які не допустили тіло до розкладу.

Доктор випросив всіх з кімнати й остався там самий. Тепер він ужив свого гіпнотичного способу для розбудження. На його велике здивування чоловік встав.

Розбуджений пан Вест розсердився. Як цей незнакомий чоловік відважується непокоїти його в його власнім мешканні?! Однак коли лікар пояснив йому цілу справу, пан Вест дуже здивувався і не хотів повірити що то не є рік 1887-ий. Треба було йому той факт доказати.

Питання було, як довго він спав. Коли доктор Літ зачав пояснювати панові Вестові, що він спав понад сто років, той подумав, що з него строять жарти.

Доктор запротив його до свого дому і взяв оглянути місто; нехай, мовляв, сам переконається чи це той самий Бостон, який він бачив тоді, коли клався спати.

Коли доктор Літ вивів пана Веста з його закритих сутерин і показав йому місто, той побачив багато тих самих видів: — ріка плила так само, гори стояли такі ж самі, море блистіло на своїм місці. Але — будинки міста були цілком не подібні до тих, які він знав тоді, коли останній раз оглядав їх.

(Далі буде).

ний параліж в деяких божевільних людей) і тим самим дав певний доказ, що та страшна хвороба розвивається через сифілістичне зараження. Окрім того Ногучі причинився до вияснення багато інших заразливих хворіб, передівсім таких, які не минаються в деяких стонах Північної та Південної Америки (плямиста гарячка в Ракі Мавнтейнс, перуанська пропасниця в Перу). Після багатьох спроб і заходів Ногучі досягнув того, що здавна старалися зробити найвизначніші бактеріологи: з очей людини хворої трахомою добув бактерію, яка переносить ту слабкість рію, яка переносить ту слабкість можливість її краще досліджувати.

Багато літ мозольного труду він присвятив дослідам над жовтою гарячкою. Для того

чотири рази їздив в Південну Америку і справді врешті вдалося йому відкрити і відокремити бактерію, яка творить ту дуже поширену в етоінсгруду хворобу. Але та сама хвороба африканська відміна виявила деякі бактеріологічні різниці. Для вияснення тих різниць Ногучі вибрався в 1928 році в Африку і там заразившись по-губ від тої ж "жовтої гарячки."

ЯХТ БЕЗ КАПІТАНА

Нью Йорк, 5. гвітня.—Ліленд Г. Росс святкував річницю своєї другої женячки, вибравшись на яхті Номед в другу шлюбну подорож. По кількох днях жінка вернула до дому, а Росс далі собі пливав разом з трьома моряками й капітаном Джоном Шофилдом.

Прибережна сторожа заважала вчора, що якийсь яхт буває по морю, киданий морськими хвилями. Припливши до нього, думали перевести ревізію, бо підозрівали, що це яхт який займається пачкованнем горілки. Коли ввійшли до середини, побачили біля стола трох п'яних моряків і Росса між ними, а на столі біля 40 фляшок алкоголічних напиків. Росс заявив, що капітан Шофилд впав у море й затонув, а ніхто з моряків, ні він сам, не вміли кермувати яхтом і так подалися на ласку судьби, — сиділи й пили.

Всіх їх відставлено до поліційного переслухання.

ТІЛО ГЕРРИКА

Тіліні останки американського амбасадора Майорова

Геррика, вишле Франція до Америки на військовому кораблі.

6 ГОДИН ПРАШ

Американські залізничники домагаються 6 годинного дня праці, щоби зменшити безробіття.

ПОШУКУЮ

Семена Савковича Ільченка, родом з села Довга-гребля, Київської губернії, Білоцерківського округу (бувшого Звенигородського уїзда). 1914 року він перебував в Норт Дакоті. Його самого, або знаючих його адресу, прошу ласкаво повідомити нищепідписаного:

L. Wolodchenko,

Sceptre, Sask., Canada.

Куток для Молоді

З ПОДОРОЖІ ПО НОРВЕГІ

Написав Михайло Кос.

День перед тим, поки я мав вибратися з Гамбурга в дорогу кораблем до Норвегії, читав я в газетах, що російський цар, вертаючись з Англії, не міг через мраку віхати в канал цесаря Вільгельма, і треба було чекати три години поки мрака опала. Я гадав, що це була пересадна обережність. Але скро я переконався, що мрака на воді — то не жарт. Мій корабель виїхав опівночі з Гамбурга, але вже за яку годину став ще в руслі Лаби і стояв оточений мракою, до сьомої години рано. Я тепер зрозумів чому серед такої мраки скоюються звичайно нещастя на воді, що один корабель відходить на другий і розбивається. В мряці не видно другого корабля на 20 до 50 кроків, хоч його всього освічено електричним світлом. Тому треба все трубити і дзвонити, щоб дати знати, що ось тут стоїть корабель. Трублять і дзвонять на переміну що 3 до 4 хвилини і через те, що це роблять усі кораблі, на цій місці, де їх захопила мрака, повстає такий вереск, що гадаєш, ось тепер снові прийшов кінець. Але за які дві години я звик до того пекла і спав аж до ранку, коли корабель міг уже пуститися в дорогу.

Зараз першої ночі моєї їзди кораблем, — а було це з 8 на 9 серпня, — я бачив уперше в житті, як світить море. Це явище виступило вночі коло 11 години нагло в той спосіб, що на поверхні моря, необмеженого з ніякого боку сушею, стали показуватися маленькі хвилі ясного зеленкуватого кольору. Це майже не звертало моєї уваги, хоч подорожні вже говорили між собою, що море світить. Раптом бачу, що всі хвилі, які розгортає наш корабель, ясні, бачу, що вони свіять. Спершу здавалося, що вони припадково освітлені електричним світлом з корабля; але незабаром вилазили такі великі ясні хвилі на цілій просторі моря, куди тільки оком глянеш. Це зробило на мене казкове враження; мені здавалося, що я пливу десь по якихсь казкових хвилях на якимсь зачарованім кораблі. Явище не щезало, і я мав час мало помалу придивитися до нього. А все таки воно приковувало мене до себе так сильно, що я дивився на це огнисте море зеленкуватої барви цілі три години аж до другої години по півночі, коли блискучі хвилі почали маліти. На другий день оповідав капітан

корабля, що він сам вперше бачив, що так сильно і велично світиться море.

Мимо величнього цього світляного явища я все ще не був приязно настроєний до Північного моря, бо воно було безупинно неспокійне. Я думав над цим, чому туристи так вихваляють подорож до Норвегії, і гадав, що в тім мусить бути пересад. Від ряду літ їде в літі німецький сінар в "північну подорож" здовж західного берега скандинавського півострова і відай тому, гадав я, другі їдуть і собі туди, хоч їм певно надокучає неспокійне море. Але мало-помалу я переконався, що це справді краса краєвидів, своєрідна краса фьордів і моря, замкненого між берегами островів і суші, зовсім слушно притягає туристів.

Другої ночі нашої їзди в дорозі з Крістіансанду до Ставангеру відішли ми коло півночі до Фельзенфьорду і виїздили з нього. Море було спокійне, бо замкнена серед стрімких берегів з чорних скель вода біліла блідим світлом місяця, а корабель сунувся тихесенько по дзеркалі води, сам самотній серед всієї природи. Бо дикі голі скелі не мають ані лісу на собі, ні мешканців, а з півночі бачиш в день тільки одну-однісіньку мову, що олетить за кораблем, полюючи на відпадки викидвані з кухонного господарства.

Ставангер — звичне місто з експортів всяких рибних консервів. Його характер такий, як і інших надбережних норвезьких міст, більших чи зовсім малесеньких осель. Доми збудовані з дерева, всі чистенькі, наче повинимані з луделка забавки. Так само вулиці чисті, а загальне враження дуже симпатичне, хоч холодне. Тай люде холодні, спокійні, не гарячаться, не кричать. Коли виладовають, чи наладовують всяке добро на корабель, то роблять це майже мовчки. Ніяких гучностей, проклятих не почуєш. Навіть не говорять голосніше, ніж звичайно, — зовсім навпаки, як на Середземнім морі, де Греки, Італійці або й Славяне (Хорвати) безтовку кричать і кленуть на всі заставки.

(Далі буде).

ЯК ДОБУВАЮТЬ СІЛЬ

В житті людини сіль має чи не таке саме значіння, як і хліб. Тепер майже ніодна страва не приготується без соли в тому чи іншому вигляді.

В старі часи, коли ще не було доброї комунікації, сіль була одним з дорогих продуктів, які споживало людство. На Україні торгували сіллю чумаки, які кожної весни пускалися з півночі на південь, до берегів Чорного моря, де знаходилися місцевості, в яких добували сіль.

На фотографіях бачите як випаровують сіль з морської води в Іспанії, а потім складають в великі купи, з яких її забирають і перевозять в інші місцевості.

Є різні способи добування соли. Головнішими з них є два, а саме: викопування великих ям в місцях покладів соли і вибирання її в спосіб подібний, як це робиться з вуглем, та випаровування з морської або соленої озерами води в спеціальних басейнах.

Поклади соли в землі бувають різних розмірів і є досить розповсюджені по цілій земській кулі. Хоч сіль з таких покладів добувати не так тяжко, але головна їх недостача та що ці поклади скоро вичерпуються. Випаровування з морської води вимагає більше мороки, але зате є більше сталим і певним промислом, бо поки що соли в морях та океанах не бракує.

Випаровування відбувається за допомогою сонячного тепла. Для цього на березі моря роблять великі по розмірах довжини та ширини резервуари.

ри, але не глибокі і напускають туди води. Ця вода випаровує дуже скоро, після чого напускають ще і ще, аж доки дно не утвориться шар соли відповідної габарити. Цю сіль лопатами або спеціальними машинними херпаками вибирають з ям і складають до купи, де вона остаточно просохне і готова до транспорту. Така сіль звичайно зветься "сира", бо має в собі ще багато різних домішок, які осідають з нею на дно резервуару під час випаровування.

Купи соли в Кадізі, Іспанія.

Та сіль, яку ми тепер вживаємо за столом, може бути походження морського чи з соляних копалин, але в кожному разі це не є так званий "сирий" продукт. Раніш чим вона попаде на стіл до людини, сира сіль пройде ще цілий ряд обробок, аж нарешті прийме такий вигляд, який тепер має столова сіль. Сиру сіль в більшості вживають для годівлі худоби.

Соляні ями на березі моря в Португалії.

МІСІОНАРІ ЗЛУЧЕНОЇ ЦЕРКВИ ЗА ГРАНИЦЕЮ

Злучена Церква Канади поступово збільшує кількість місіонерів до різних нехристиянських країн цілого світу. Недавно відбула нова група місіонерів до Африки, Китаю, Японії, Кореї та Індії.

Африканська місія Злученої Церкви знаходиться в Західній Африці, яка належить до Португалії. Осередком місійної праці є Ангола, яку замешкує племя Овimbунду. Цей народ досить добре інтелектуально розвинений і смирний, хоч перше знайомство з білими людьми зробило на них прикре враження, бо перші білі люди, котрі туди прийшли, були торговці рабами. Тепер потроху все це забувається і наводяться добрі людські стосунки з місцевим населенням.

Перші місіонери, котрі при-

були до Анголи, мусили перед тим пробути один рік в Португалії, щоби вивчити португальську мову, як цього вимагає уряд. Місіонарська праця ведеться в мові місцевого населення, а тому кожний місіонар мусить вивчити дві мови раніш, ніж мати ме змогу розпочати свою працю. Тепер вже є там побудовано кілька церков, а кожного місяця в них відбуваються зібрання (крім церковних богослужень), на яких вибирають управу церкви та вирішують різні інші справи. Зацікавлення Христовою ідеєю є велике.

В інших краях місійна праця Злученої Церкви провадиться в більших розмірах, як про це ми вже не раз згадували в Канадійському Ранку та й ще згадаємо.

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДІ

Брат у Христі, добр. Ніньовський, з Калдер, Саск., ставить до Редакції Канадійського Ранку такі запитання:

1. Чи то є правда, що люди мучаться в пеклі, в огні, а коли хто з них хоче відістатися з того вогню, то ділки з вилами загортають його чи її назад до огню. Таке пекло представлено на образах, знаходиться по хатах Українців греко- і римокатоликів.

2. Чи людей мучить Бог чи Сатана?

3. Чи душа буде жити вічно, чи то в небі чи в пеклі?

4. Чи людська душа є істотою окремою від тіла?

Відповіді.

1. Про "пекло" як відпові-

на питання вже не раз була бесіда в Канадійському Ранку.

Про пекло, яке по єврейськи називається "шеол," по грецьки — гаєс, по саксонськи — гелл, по німецьки — гелле і т. и., в старині думано, як про темне місце, або гріб в землі (1. кн. Мойсея 37: 35; Йога 14: 13), куди дістаються душі тих, що не сповнювали вимог ставлених Божими законами — виходячими із життя духового, умового і фізичного — в теперішнім фізичнім світі.

Ранні писателі християнські писали про пекло, як про місце очищення від гріхів, або і місце, в якому праведні з часів передхристиянських вижидали приходу Христа, який мав довершити їх блаженство (щасливість).

Ориген — приміром — що жив при кінці другого і в першій половині третього століття, в своїм погляді про пекло наважав, що воно є місцем очищення від гріхів, від яких очищаються навіть дітки.

Такий погляд був узнаний Другим Собором в Царгороді за фальшивий, протиставляючи проти него думки Нового Завіту: Мат. 18: 8; 25: 41-46; Марка 9: 43; Луки 3: 7; 2. Салунян 1: 9.

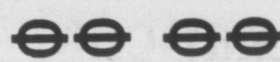
В тих вступках Святого Письма Нового Завіту говориться про "вічне пекло," "вічний вогонь," "вічні муки," "вогонь не вгасаючий," "настигаючий гнів," "погибель вічну."

Під пеклом треба розуміти терпіння, без огляду на те, якими чинниками ті терпіння є під держувані — вогнем чи духовими силами. А що такі терпіння є, про те знає кожна та людина на землі, що розважно думає. За несповнювання вимог законів тут у життю на землі людина терпить фізично, умово, або духово. Всесвіт є одною цілістю із різними у рівеннями життя, чи степенями життя, а закон — із своїми вимогами — зглядом життя відомих естів є однаковими на всіх рівеннях чи степенях. А що всесвіт є вічний і вся суть чи матеріал його є вічний та кож, то й життє і огонь є вічні, а й терпіння що є наслідком несповнення вимог законів вічних — є вічними також — се є — що вони завсіди появляються як наслідок несповнювання вимог законів. У вічнім всесвіті все є вічне. А як довгий час яка душа знаходиться в життю — у тих вічних муках чи терпіннях на різних степенях життя, залежить від провин тої особи і від сили її покаяння, через яке входить назад у ласку Божу.

2. Безперечно, що в таких пеклі мучить душу не Бог, але наслідки гріхів, в які людина попадає через сатану, під якою

UKRAINIANA

MARCH OF SAHAIDACHNIE

Translated from Ukrainian
by Dr. A. J. Hunter

Unseen strings sounded and wakened my heart with their voice. I see the broad free prairie and farther on the wood. Golden sounds quiver on the wind above the misty horizon. Above on the hill-side reapers reap the rye.

Meekly before their scythes fall the golden heads. Their hearts are contented — only at times comes anxiety: If only the Tartars would not come and take away that golden treasure sending it up in waving columns of smoke under the warm blue sky.

And the harvesters look around. They see—an army advances beneath the hill. The whole valley flamed as with poppy flowers. Steel lance heads and golden armor sparkle in the sun. In front the Hetman rides. His falcon eyes are glancing afar, and his short pipe smokes in his teeth. Waving in the ear are banners and the batons of officers. Cornets are blowing and drums are beating, cymbals are clanging, and far and wide sounds and re-sounds the free song of a free people:

Oh, on the hill the reapers reap,
And beneath the hill,
The green, green hill
The Cossacks ride

Doroshenko in the van
Leads on his men,
Zaporogian men,
Heroes every one.

Next comes Sahaidachnie,
Who changed his wife
For tobacco and pipe,
Careless Sahaidachnie.

On goes the aged hetman and the wind plays on his long beard. The reapers gaze and question: "Whither does he lead the army? By what necessity will the cannon roar, the lances ring and the sages drink the red wine with their bloody mouths? On what field will these determined men lay down their mighty heads? But they must lay them down."

Now is such insecurity, such dreadful deeds all about us... And these two have old mothers, and wives with the dark eyebrows. It must be grievous to leave them.

Their hearts tighten with great sorrow, and they shout as if in jest:—

Turn back, Sahaidachnie!
Return to your wife,
Give up tobacco and pipe,
Careless Sahaidachnie.

The Hetman looks at them, laughing deep in his bosom, but his falcon eyes are the same:

"Heh, you farmers, you have chained your souls to the field and plow, and nothing do you understand!"

"Who will recover the future of our land, who will give it power to beat its way out of slavery who will lay down his life for it, if need be? You do not understand this. Grieved we are for our old mothers and little children, but another higher duty calls

us and for it we must offer our lives."

And grief oppresses the heart of the Hetman when he remembers his wife and children. But he conquers himself and shouts joyfully:

No wife for me when to war I go!
But tobacco and pipe,
When the Cossacks ride
Are of use, I know!

And the trumpets blow, drums beat, horse hooves pound, armor rattles and red flags wave. The army moves, the Zaporogian army on its great and fearsome task.

The reapers watch them go. The old father sadly bowed his old head, gloomily the old mother watches with her head bent low, the daughter with dark eyebrows slender as a young poplar, almost dances to the music, the young son throwing his sickle on the stubble, ran after the army with trembling heart and blazing eyes.

"Don't run, you won't come up with them!"

Already the army approaches the dark wood and disappears in it. And there thunders in the forest the mighty song of the Zaporogues:

Ha, in the woods
we'll shout and we'll roar,
With fire from the flint
And tobacco in the pipe
We'll worry no more.

Worry no more!... Let the farmers plow the fields, and shopkeepers sit in their shops, we—if need arise—will yield our lives for the hope of our native land.

можемо розуміти наш холодний розум, наколи задля гордості особи є відлучений з під впливу духового і так відводить людину від злуки з Богом.

З такого пекла і з під контролю таких дідків терпляча душа висвободжується щирим покаянням — через яке входить в злуку з Богом при помочі і під впливом сили Святого Духа — по заслугам Христа, Спасителя людей.

Треба народитись звиш, духово, і зачати жити в Дусі і Умі Христа Спасителя і щоби перейти від терпіння вічних до життя радісного й вічного.

Ісус Христос виразно навчав і завчав до дбанья про Царство Боже в життю на землі, а все инше по смерті тіла буде додане нам Богом.

3. Наколи яка душа на різних степенях життя у вічності в більшості свого життя буде

через неповиновання волі Божій — відлучена від впливу сили Святого Духа — то і до тої міри буде знаходитись у вічних муках.

4. Можемо думати, що душа завсіди має якесь тіло, і в життю на землі вона має тіло фізичне, а в інших рівнях чи степенях життя має инше тіло відповідне до тих рівнів життя. Ісус Христос навчав, що в домі Його Отця є багато мешкань.

Ісус Христос навчав, щоби не журитись не лише о позагробове життя, але навіть о завтра, але щоби повернутись до Бога і так вірити в Божу всемогутність і любов до людей, як діти і совісно сповняти обовязки життя зглядом Бога і людей кожного дня, а в такім життю в злуці з Богом єсьмо кожної хвили безпечні.

ЧИ ТАК ВЖЕ КОЛИ БУВАЛО

В Филадельфії один чоловік украв з заїзду стрітку і їхав нею до своєї хати за містом. Він гнав так швидко, що звернув увагу поліції.

Поліція пігнала за ним, моторними біциклями і по двох милях перетяла електричний провід і так зловила злодія і відібрала стрітку.

Знов у Нью Йорку стався инший випадок.

Бандити пустились на вимушуванні грошей (блекмейл) при помочі поштових голубів. Післали до д-ра Луїса Алофси на два голуби з листом, щоби причіпив їм 10,000 доларів в банкноті, бо инакше його вб'ють.

Він не виконав наказу бандитів, а голубів, що були на службі бандитів, дав арештувати.

Але голуби не зрадили поліції своїх господарів.

ШОВІВСЬКЕ

Шов, знаний в цілому світі англійський письменник, дістав недавно прохання від одного жіночого товариства в Лондоні подарувати цьому товариству книжку "Шлях інтелігентної жінки до соціалізму." На це Шов відписав:

"Пишете, що не маєте грошей купити мою книжку. Я вже ствердив, що дарованих книжок ніхто не читає. Окрім того, товариство, яке не має навіть п'ять шілінгів, щоб набути таку цікаву книжку, як моя, не заслугоє мати членів."

Секретарка товариства відповіла Шову, як рідкий автограф продала за 15 шілінгів і купила за них потрібну книжку. Збирач, який купив лист Шова, продав його далі за 5 ф. штерлінгів і купив собі за них всі твори Шова.

Лікарські Поради

АНЕМІЯ АБО МАЛОКРОВНІСТЬ

Кожний знає, що в людськй тілі є доволі багато крові. В дорослої людини кров дає приблизно тринадцяту частину ваги всего тіла. Відомо також, що кров складається з двох клітин: червоних і білих, які розміщені в зовсім безбарвній течії, так званій серум. В піхурі, наприклад, є тільки та тіч, може бути трохи білих клітин, але червоних не має і тому вона не червона. Звичайний же крові краску дають ті червоні клітини, а червоні вони тому, що в них є спеціальна матерія, так званий гемоглобін. В одній каплі крові (яких чотири кубічних міліметри) нормально дорослої людини буває від двадцяти-двох до двадцяти-восьми мільйонів червоних клітин і від двадцяти до тридцяти білих.

Про слабкість анемії або малокровності говориться тоді, коли в крові людини зменшена кількість червоних клітин, або ж хоч їх досить і навіть більш ніж буває нормально, але замало в них тої закрашуючої матерії, гемоглобіна. Може бути одночасно і одне і друге. Звичайно людина тоді, бліда, блідолиця, але анемія може бути і в того, в кого блідости не видно через те, що людина з природи смаглява або осмалилась на сонці. Так само не кожний, хто блідий, містить бути анемічний. Вже краще оцінити стан крові можна по тім, чи губи червоні, але й це не певне. Щоби розпізнати анемію і її ступень, лікар мусить аналізувати кров.

Загальних причин анемії є три і котрась з них мусить бути в кожному випадку слабости, хоч і не все можна ствердити, котра власне. Одна — це просто втрата крові або кровотіч. Друга — це фактичне знівечення червоних клітин, які тоді розпускаються в течії і перестають існувати. Врешті може бути якась недомагання, яке тим червоним клітинам не дає творитися.

Анемія буває наслідком голодування або недоїдання як теж деяких заразливих хоріб, або наприклад дифтерії, або ж затроєння крові, ревматизму, малярії, затроєння деякими наркотиками, то-що. Спричинюють її деякі живоїди в тілі, як наприклад глиста. Коли з дорослої людини стече пів кварти крові, в неї буде деякий час анемія. Після втрати цілої кварти це вже буде тяжкий випадок, а втратити дві кварти, значить майже неминуча смерть.

Уваги батьків заслугоє окремий рід анемії, так звана "хлорозіс", яка дуже часто буває в молодих дівчат, починаючись авичайно між чотирнадцятим і шіснацятим роком життя. Добрий лікар легко пізнає ту слабкість і лікувати її не трудно, але коли заздалегідь її не лікувати, то затягнутись вона може на довгий час. Слабкість починається, що пацієнт — в данім випадку молода дівчина блідне, чи власне краска лица стає блідо-зеленкуватою, хора швидко мучиться, перетомлюється, трудно її дихати, бється серце, з'являються признаки нервовости, то-що. Під доглядом доброго лікаря, який припише відповідну діету, спочинок, і коли треба, лікарство, слабкість минає безслідно, але коли її занедбати, злі наслідки можуть залишитися і в пізнішій віці.

ДОПИСИ

З ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО РУХУ

Чорногузі, Буковина,
25. січня, 1929.

Любий Брате в Господі,
М. А. Літовський!
Упокій і любов вам від Господа Ісуса Христа!

Дякую Господу Ісусу, що знакомить вас зі мною через лист ваш, і з'єднує Духом своїм із Собою нас, і всіх що вірять в Него. Соф. 3: 19, 20.

Лист ваш цінний я отримав учора і нині відповідаю, хоч трясусь від зима, аби тільки скорше він пішов, бо треба мені чекати два місяці на відповідь.

На бажання ваше, любий бра

те подаю вам опис становища мого і братів баптистів на Буковині, бо вірю, що не духомани, а Дух Божий змилосердився наді мною і Буковиною цілим світом опущеною, і на правив вас до нас, щоб ви зі всіма віруючими з Буковини в Америці і Канаді кинули той шнур, про який говорить вірш Божий у вашім листі.

Я від 1923 року процюю тут на ниві Божій, і від тоді витерпів різні переслідування бійкою, криміналами, голодом і холодом. Року 1927 одружився з вірною дівчиною з убогої родини і вірної Господу, і пробуваєм в однім домі 9 душ, а від трьох місяців Господь збільшив число до 10 одною калікою бездомною. Тай жиемо в недоїданню, в наготі, в мерзенню, у різнім терпінню тілеснім. Терпимо, радуємось, співаємо, плачемо, хвалимо і славимо Бога, і молимося о поміч і спасення всего світа.

Крім сего довг тяжить на моїм домі за куплене поле на цвинтар, до чого присилували власті, а вірні не можуть помогти бо бідні.

Зібрання відбуваються в нашій домі.

Року 1925 прийняли хрещення 21 душа, 1926 — 3 душі, минулого року — 13 душ. Тільки деякі з передніх звернулися за сатаною і явились чинними антихристами за погану користь.

В інших місцях Буковини також є громадки Христові. На сході в Волоськй Банилові, Чудині, Іджештах, Петрівцях, в Каменці, в Сереті, Ширівцях, в Чернівцях, на півночі в Звинячці, Кадобицях, Веренчанці, Борівцях, Кисилеві, Савчанах. До сих північних я приділений конференцією як Українець, бо в полудневих проповідують самі Румуни. Є ще більше сіл, що Бог покликав по 2 до 3 душ. В Баламутівці і Перебикивцях, в Бесарабії також. Я там ще не був, там инший брат Українець.

Дальше в Буковині під Старою Румунією є більше громад але румунські. Хоч є які там Українці, то мусять слухати і розуміти Євангелію кілько можуть по румунськи, бо нема там Українців проповідників.

Ми належимо до деномінації Баптистів Румунських, бо нема кому заступати нас перед законом державним. Румуни всі одержані фонди повертають на проповіді румунську для Румунів, а Українці цілої Буковини лишені погибати, бо ні звідки немає помочі. Для Українців в Росії і Галичині і інших землях України є, але для Українців Буковинських нема. У нас є три робітники українські, але жаден не удержуваний місійними фондами. Один скінчив семинар, та мусів піти вчитися ремесла, заробляти на хліб, бо мати і решта родини убогі.

Другий мусить служити в Біблійнім Товаристві в Букарешті і утримувати жінку і діти. Оба дипломовані добрі робітники. Я сам голий і голодний з цілим домом, дуже мало що можу, а душі покликані заснічуються розсіяні і пропадають без здорового і достаточного корму. Колиб Господь дав поміч хоч на двох робітників на Буковину, то много душ спалося би.

Що до свободи в Румунії, то тільки на папері, а в дійсности великі перешкоди ставлять в переході з православної на баптиську віру. Журналів не отримуюм ні літератури. Минулого року пять наших братів відірвали своїм власним дітям від рота і дали мені гроші на передплату "Післанця Правди" з Лодзі в Польщі. Я післав, гроші вкрали, других нема і не посилають більше.

Любий брате, — я і мій дім молимо вас о поміч для нас. Як Бог дасть любов своїм дітям у вас помогти нам, то пішліть чеком на адресу: Іван Нестир, це є жіночий тато. Пішліть рекомандовано. Тит. 3: 7, 8, 14, 15.

Любов і благодать Господа Ісуса Христа найумножитьсь вам. — Молящийся менчий брат у Господі

Василь Кравчук.

ПОКЛИК ДО ВСІХ БРАТІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ

Пердю, Саск., 25. 2. 1929.

Ми бачимо з сего листа, що брат Кравчук лише про Буковину, що Буковина оставлена і забута всіма, та у Господа вона не забута. Ми бачимо і читаємо новинки з усіх сторін, а про нашу Буковину нема чути до тепер.

Та Господь схотів, аби всі брати і сестри довідалися про Буковину, що і там Господь Бог є і ми бачимо, що Господь благословляє там наш нарід.

Отже прошу вас, дорогі брати і сестри, кому Слово Боже дороге, допоможіть братові Засилеві Кравчукові, як і він просить вас.

Ми часто співаємо:

"Не хотів би я безплотним
До трону Господа прийти;
Хотів би хоть одну душу
Для Ісуса принести!"

Ви знаєте, що за чарку холотної води не буде в Христа забуто.

Робімо добро, коли є день, бо як прийде ніч, то ніхто не зможе робити.

Я прошу вас, діти Божі, не відкажіть проханню брата Кравчука і посилайте жертви свої на нище подану адресу. Імена жертводавців будуть поміщені в Канадійскй Ранку. За жертви наперед дякую вам і остаю в любові до вас,

M. A. LITOWSKY,
Perdue, Sask., Canada.

ДРІБНІ ВІСТІ

На цілому світі є 33 мільйони учнів християнських недільних шкіл.

Продукція паперу в Канаді за рік 1928 виносила 2,381,102 тонн. Проти попереднього року збільшилася на 294,153 тонн.

В кінці минулого року грошові вклади в канадських банках різнилися 1,399,062,201 доларів, себто припадає на кожного мешканця по 140 доларів.

Згідно останньому статистичному переписові в Індії, виявляється, що там є 222 різних мов, а число народностей доходить до тисячі.

Тепер є там ще біля 50 мільйонів мешканців, котрі належать до різних племен і не можуть порозуміватися між собою в жадний спосіб.

З поширенням авіації аеропляни починають виконувати все нові й нові завдання. В останній час на літаках вже почали возити м'ясо на Алясці, бо шляхи сполучення там не є ще відповідні для полагоджування таких потреб скоро і без великих затрат, а аеропляни виконують цю роботу дуже добре.

В Канаді є 11,574 кв. миль під національними парками. Альберта має найбільшу площу під цими парками, бо аж 8,662 кв. миль. В цій провінції найбільший є так званий Джеспер Нешонал Парк — 5,380 квадратових миль; потім Ракі Мавнтейнс Нешонал Парк — 2,751 кв. миль; Боффало Парк — 197,05 кв. миль; Елк Айленд — 51 кв. миль; Неміскам — 8,05 кв. миль; Ваваскеси — 54 кв. миль і Ватертон — 220 кв. м.

Вдова по Леніні, Крупська, має дістати в день свого 60-ліття ордер червоного прапора.

Часопис Дейлі Телеграф доносить, що радянська влада конфіскувала книжку московського професора Воскресенського. В цій книжці було подано, що 70 процент радянських комісарів загоріло на божевілля, а також 40 процент членів комуністичної партії під палом тій недужі.

В Австралії завели строгі закони, на підставі яких карають п'яних та необережних автомобілістів, а саме: коли п'яний автомобіліст забере піхотинця — може бути підвищений на присуд судді або що найменше мусять бути покарані в'язницею на десять років; як що п'яний автомобіліст лише поранить

кого — мусять відсидіти у в'язниці від 2 до 4 років. Накоплено автомобіліста заберуть від автомобіля — мусять заплатити 125 доларів кари. Крім того у всіх тих випадках автомобілістови відбирають право керувати автомобілем. Чи не потрібно би було й в Канаді завести строгі закони супроти п'яних автомобілістів?

Департамент Різнитства в Вашингтоні, Д.К., проголосив, що ціна на свині цього року буде вища, як в минулім році.

З днем 21. квітня ц. р. входить в життя в Англії право, що всі яйця мусять бути стемпльовані, щоби знати, з котрого краю вони походять.

Міська рада в Нішу, в Сербії ухвалила особливий податок, — 200 динарів — для тих, що мають вищу освіту. Радні цього податку не бояться, бо зазедви вміють підписатися.

Окружний суд в Києві розглянув в 1928 році 202 випадки замахів на комуністів. 85 процент цих замахів пішло в кіш. Не найдено винуватців.

Мексиканський генерал повстанців, Агвірре, якого зловили державні мексиканські війська, сказав перед своїм розстрілом до жовнів, що мали його розстріляти:

“В цей торжественний момент, коли я мушу попрощатися з життям, я хочу бути добрим приміром для армії. Я вмираю спокійно, з цим переконанням, що я поступив так, як диктував мені мій обов'язок, але я не раджу нікому йти моїми слідами. А тепер, молодці, стріляйте тут! (і показав рукою на серце), а лишіть ціле моє лице.”

В Чехії за минулий рік при розшукуванні злочинців, яких не було схоплено при гарячому вчинку, вжито було поліційних псів у 641 випадках, з чого 141 випадків ці пси вірно вказали на розшукуваних злочинців.

Ірландія буде мати свої гроші. На них буде герб Ірландії: риби і бик.

ДЛЯ РОЗВАГИ

Договорився.

Батько входить до кімнати, саме тоді, як донька кучерявить волосся.

“Що ти все так прибираєшся? Твоя мати цього ніколи не робила, а все таки знайшла

чоловіка!”

“Але якого!” — відповіла донька.

Не може.

На фармах відбувається велике представлення. З місточка приїхала оркестра, яка лагодиться до грання. В оркестрі є теж чельо.

Старий Скачмен, який сидів з залу, киває головою і все воркотить:

“Він не потрафить! Таки ні!”

“Таки не потрафить”, відізвався на весь голос Скачмен. “Та що не потрафить?”

“Втримати те скрипище під бородою.”

Чи розуміють?

— Чи ти думаєш, що діти розуміють казки, які їм перед сном оповідають?

ЦІННИК ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, 88. квітня, 1929.

ЗБІЖЖЕ

ПШЕНИЦЯ—

Но. 1 Нортен	124½
Но. 2 Нортен	121½
Но. 3 Нортен	116½
Но. 5 Нортен	110½
Но. 4 Нортен	110½
Но. 6 Нортен	84½
Трек	124½

ОВЕС—

Но. 2 С В	62½
Фід Но. 1	47½
Екстра Фід Но. 1	49½
Ріджектед	41½
Трек	59½

ЯЧМІНЬ—

Но. 3 С В	72½
Но. 4 С В	68½
Ріджектед	66½
Фід	63½
Трек	73

ЖИТО—

Но. 1 С В	105½
Ріджектед	91½

ЛЕН—

Но. 1 Н В С	204½
Но. 2 С В	200½

ЦІНИ ХУДОБИ

Вінніпег, 88. квітня, 1929.

БІЧКИ—

Добірні	925—950
Добрі	825—900
Середні	775—800
Звичайні	700—750

ЯЛІВКИ НА ЗАРІЗ—

Добірні	875—900
Добрі	750—850

— Добре цього не знаю. Але наша мала вчора заснула, як я їй перечитала кілька куховарських приписів.

ДР. І. П. ОВСЯНИК

Лічить без операції та медицини всі хвороби новою методою хіропрактики. — Спеціалізує в різних родах параліжу.

БЕРЕМО X-RAY

у власній лябораторії
Години: 10—12 рано; 2—5 по полудні; 7—9 вечером.
Телефон: 55 144 (в день і в ночі).

DR. J. P. OSHANEK
Chiropractor and Spinographer
590 SELKIRK AVE.
Winnipeg, Man.

КОРОВИ НА ЗАРІЗ—

Добірні	725—750
Добрі	600—700
Середні	524—575
Консерва	400—500

БУГАІ—

Добрі	600—650
Звичайні	525—575

ВОЛИ—

Добрі	550—600
Середні	450—500
Звичайні	350—400

ГОДІВНИК—

Добірні бички	875—900
Добрі бички	750—850

ТЕЛЯТА—

Добірні	12.00—13.00
Добрі	900—12.00
Звичайні	600—800

СВИНІ—

Добірні	12.00
Легкі	11.50
Тяжкі	11.00
Льохи	950
Кнури	550—650

ВІВЦІ І ЯГНЯТА—

Добрі вівці	500—750
Звичайні вівці	300—400
Добрі ягнята	11.00—13.50
Звич. Ягнята	800—10.00

ДОМАШНІ ПРОДУКТИ

Вінніпег, 88. квітня, 1929.

Масло Крімері	40
Яйця, туз. екстра	26
Першої-класи	24
Другої-класи	19
Бараболя 100 ф.	110
Мука, 98 ф.	415
Ролд Овтс, 80 ф.	370
Брен, тон, Ман.	28.00
Шортс, тон	28.00

СІНО

Но. 1 Тимотка	14.00
Но. 2	12.00
Но. 1 Ред Тап	10.00—11.00
Но. 2	900—10.00